

EGESIF_14-0017

Útmutató az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekről

Európai strukturális és beruházási
(ESB-)alapok

Útmutató az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekről

Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, átalányalapú egységköltségek és egyösszegű átalányok

(az 1303/2013/EU rendelet 67. és 68. cikke, az 1304/2013/EU rendelet 14. cikkének (2)–(4) bekezdése és az 1299/2013/EU rendelet 19. cikke alapján)

Európai Bizottság

Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Összetartozás Főigazgatósága

E1 egység

Kézirat lezárva: szeptember 2014

Please consult <http://ec.europa.eu/esf> for possible updates.

NYILATKOZAT:

„Ezt a munkadokumentumot a bizottsági szolgálatok állították össze. A dokumentum az alkalmazandó uniós jogi kereten belül technikai útmutatással szolgál az ESB-alapok nyomon követésében, ellenőrzésében, vagy végrehajtásában részt vevő szervek számára az e területen hatályos uniós szabályok értelmezésének és alkalmazásának mikéntjére vonatkozóan. E dokumentum célja a Bizottság szolgálatai említett szabályokra vonatkozó magyarázatainak biztosítása a programok végrehajtásának megkönnyítése, valamint a helyes gyakorlat(ok) ösztönzése érdekében. Az útmutató nem befolyásolja a Bíróság és a Törvényszék értelmezéseit vagy a Bizottság döntéseit.”

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem felelnek azért, hogy a jelen kiadványban foglalt információ-tartalmakat mások hogyan használják fel.

A nem az Európai Unióról tulajdonát képező képek felhasználási és sokszorosítási engedélyéért forduljon közvetlenül a jogtulajdonos(ok)hoz.

A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire segít Önnek választ találni.

Ingyenesen hívható telefonszám (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2015

ISBN 978-92-79-40758-1 - doi:10.2767/51270 (print)

ISBN 978-92-79-40676-8 - doi:10.2767/47483 (PDF)

© Európai Unió, 2015

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Printed in Luxembourg

ELEMIKLÓR-MENTES PAPÍRRA NYOMTATVA (ECF)

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	7
1.1. Célkitűzés	7
1.2. Miért alkalmazzunk egyszerűsített költségelszámolást?	7
1.2.1. Háttér-információk	7
1.2.2. Az egyszerűsített költségelszámolás előnyei	7
1.3. Mikor alkalmazzunk egyszerűsített költségelszámolást?	8
1.4. Főbb különbségek a 2007–2013 közötti időszakokkal	8
1.5. Az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nem kötelező	10
1.6. Az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazhatósága	11
1.6.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek pontos alkalmazási körének meghatározása, különösen közbeszerzés esetén	12
1.6.2. A kedvezményezett által megvalósított projekten belüli közbeszerzés	12
1.6.3. A közbeszerzés hatálya alá vont projektekre javasolt megközelítés abban az esetben is, ha a kedvezményezettek nem a 2004/18/EK hatálya alá tartozó valamely kategóriába tartoznak	14
1.6.4. A kiadások elszámolhatóságának nemzeti szabályai	14
1.6.5. Alapspecifikus szabályok	14
2. SZÁZALÉKBAN MEGHATÁROZOTT ÁTALÁNYALAPÚ FINANSZÍROZÁS	15
2.1. A költségkategóriák meghatározása	15
2.2. Egyedi százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerek a rendeletekben részletesen ismertetett közvetett költségek kiszámításához	15
2.2.1. A közvetett költségek kiszámításának módszerei	15
2.2.2. A közvetlen költségek, közvetett költségek és személyi jellegű költségek meghatározása	16
2.2.3. Alapspecifikus szabályok	17
3. ÁTALÁNYALAPÚ EGYSÉGGYÖKÖLTSÉG ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT KÖLTSÉGEK	18
3.1. Általános elvek	18
3.2. Az óránkénti személyi jellegű költségek egyedi esete	19

4. EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY ALKALMAZÁSA	21
4.1. Általános elvek	21
4.2. Példák egyösszegű átalányra.	21
5. A SZÁZALÉKBAN MEGHATÁROZOTT ÁTALÁNYALAPÚ FINANSZÍROZÁS, AZ ÁTALÁNYALAPÚ EGYSÉGGŐLTÉS ÉS AZ EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY MEGHATÁROZÁSA	23
5.1. Előzetesen kell megállapítani	23
5.2. Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer.	23
5.2.1. Általános elvek	23
5.2.1.1. Igazságosnak kell lennie	23
5.2.1.2. Méltányosnak kell lennie	24
5.2.1.3. Ellenőrizhetőnek kell lennie.	24
5.2.2. Módszerek a gyakorlatban	24
5.2.2.1. Statisztikai adatok vagy más objektív információk alkalmazása	24
5.2.2.2. Az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatok alkalmazása.	25
5.3. Más területekről származó átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány és százalékban meghatározott átalány alkalmazása	26
5.3.1. Más uniós szakpolitikák	26
5.3.1.1. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) pontja	26
5.3.1.2. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének c) pontja	26
5.3.2. Vissza nem térítendő támogatások tagállami rendszerei	27
5.3.3. A műveletek és a kedvezményezettek hasonlóságának értékelése	27
5.4. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott ráták alkalmazása.	28
5.5. A közvetett költségekre vonatkozó százalékban meghatározott átalány, az egyösszegű átalány és az átalányalapú egységköltség kiigazítása.	28
5.6. Az alapspecifikus szabályok alapján kidolgozott egyedi módszerek az összegek meghatározására	29

6. AZ IRÁNYÍTÁSI ÉS KONTROLLRENDSZERT ÉRINTŐ KÖVETKEZMÉNYEK	31
6.1. A közös ellenőrzési- és kontrollmegközelítés szükségessége.....	31
6.2. Az egyszerűsített költségelszámolás kontrolljára és ellenőrzésére vonatkozó általános megközelítés.....	31
6.3. A pénzügyi irányítás tekintetében meglévő következmények... ..	32
6.3.1. Általános rendelkezések.....	32
6.3.2. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer esetében.....	33
6.3.3. ...a kiadások igazolása esetében.....	33
6.4. Kulcsfontosságú kérdések az irányító hatóság számára.....	34
6.4.1. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer tekintetében ..	34
6.4.1.1. Az egyes kiadási kategóriák meghatározása.....	34
6.4.1.2. A jelenlegi tapasztalatok felhasználása.....	34
6.4.2. ...az egységköltség tekintetében.....	34
6.4.2.1. A megvalósult mennyiségek és a kifizetések közötti összefüggés.....	34
6.4.2.2. A bejelentett mennyiségek igazolása.....	35
6.4.2.3. Az egységköltség megválasztása.....	35
6.4.3. ...az egyösszegű átalány tekintetében.....	36
6.4.3.1. A megvalósított művelet és a kifizetések közötti megfelelés.....	36
6.4.3.2. A költségek igazolása.....	36
6.4.3.3. A tevékenységek/kimenetek/eredmények kiválasztása.....	36
6.5. Ellenőrzési és kontrollmegközelítés.....	37
6.5.1. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer tekintetében ..	37
6.5.2. ...az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány tekintetében.....	38
6.5.3. Példák.....	39

7. TOVÁBBI RENDELKEZÉSEK	40
7.1. Lehetőségek kombinálása	40
7.1.1. Általános elvek	40
7.1.2. Példák a lehetőségek kombinálására	40
7.2. A küszöbértékek értékelése	41
7.2.1. Általános elvek	41
7.2.2. Alapspecifikus szabályok	42
7.3. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összeegyeztethetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal	42
7.4. Egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nettó bevételt termelő műveletekben	43
7.4.1. A befejezést követően nettó bevételt termelő műveletek	43
7.4.2. A végrehajtás során nettó bevételt termelő műveletek, amelyekre nem kell alkalmazni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdését	43
7.5. ERFA- és ESZA-specifikus szabályok: keresztfinanszírozás	45
7.5.1. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységek bejelentése az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel összefüggésben	45
7.5.2. Példák	45
1. MELLÉKLET: PÉLDÁK AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEKRE	46
2. MELLÉKLET: PÉLDA AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SZABÁLYOKKAL VALÓ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉRE	53
3. MELLÉKLET: EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁS ÉS EMVA-SPECIFIKUS INTÉZKEDÉSEK	55

1. BEVEZETÉS

1.1. Célkitűzés

Ezt az útmutatót a Bizottság ESB-alapokért felelős szolgálatai az ESZA szakmai munkacsoportjának és az európai strukturális és beruházási alapok szakértői munkacsoportjának tagjaival folytatott konzultáció keretében készítették el. Az útmutató a COCOF 2007–2013 közötti időszakra szóló 09/0025/04-EN számú iránymutatásán alapul és annak helyébe lép, valamint magában foglalja a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó jogszabályok kínálta új lehetőségeket. Nem érinti azonban a közös cselekvési terveket vagy az 1304/2013/EU rendelet (ESZA-rendelet) 14. cikke (1) bekezdésének keretében alkalmazott átalányalapú egységköltséget vagy egyösszegű átalányt.⁽¹⁾

A dokumentum célja, hogy szakmai útmutatással szolgáljon az egyszerűsített költségelszámolás ESB-alapokra alkalmazandó három típusára vonatkozóan, valamint hogy az egyszerűsített költségelszámolás tagállami alkalmazásának ösztönzése céljából megossza a bevált gyakorlatokat.

A végrehajtás főbb kérdéseinek illusztrálására szolgáló példák csak szemléltetési céllal szerepelnek, amelyek nem jelentenek kötelezettséget vagy ajánlást a 2014–2020-as programozási időszakban hasonló műveletek végrehajtására.

1.2. Miért alkalmazzunk egyszerűsített költségelszámolást?

1.2.1. Háttér-információk

2006-ban egy, a 2007–2013-as időszakra vonatkozó ESZA-rendeletbe⁽²⁾ bevezetett lényeges egyszerűsítés lehetővé tette a tagállamok számára, hogy a közvetett költségeket, a műveletre bejelentett közvetlen költségek legfeljebb 20 %-ig átalányalapon jelentsék be. A 2007–2013 közötti programozási időszak során néhány további lehetőség (átalányalapú egységköltség és egyösszegű átalány) bevezetésére került sor, és lehetővé vált azok ERFA-val összefüggésben történő alkalmazása. A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány (a továbbiakban: egyszerűsített költségelszámolás) alkalmazását valamennyi érdekelt, többek között az Európai Számvevőszék is üdvözölte. „[...] a Számvevőszék javasolta, hogy a „ténylegesen felmerült költségek” megtérítése helyett a Bizottság – a hibák valószínűségének csökkentése érdekében, illetve a projektgazda adminisztratív terheit enyhítendő

– alkalmazzon minél gyakrabban egyösszegű átalányt vagy százalékban meghatározott átalányt. [...] az egyszerűsített költségelszámolási módszereket alkalmazó projekteknél kisebb valószínűséggel merülnek fel hibák, így az ilyen módszerek kiterjedtebb alkalmazása kedvezően kell, hogy befolyásolja a hibaszintet”⁽³⁾.

A 2014–2020 közötti időszak tekintetében a Bizottság a 2007–2013-ban alkalmazott lehetőségek fenntartását javasolta. A Bizottság e lehetőségeket ki is terjesztette azzal a céllal, hogy erősítse a nemzeti hatóságoknak nyújtott jogbiztonságot, valamint hogy fokozza a harmonizációt az ESB-alapok között, illetve más, megosztott irányítás keretében (AMIF,⁽⁴⁾ ISF⁽⁵⁾) vagy más módszerrel végrehajtott uniós alapokkal (pl. Horizont 2020, Erasmus+).

A közös rendelkezésekről szóló rendelet (az 1303/2013/EU rendelet) az ESB-alapok esetében lehetővé teszi a vissza nem térítendő támogatások és a visszatérítendő támogatások elszámolható kiadásainak tényleges költségeken, illetve ugyanígy százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozáson, átalányalapú egységköltségen és egyösszegű átalányon alapuló kiszámítását. A közös rendelkezésekről szóló rendelet az ESZA és az ERFA keretében jelenleg alkalmazott rendszert veszi alapul, és azt tovább bővíti. Az ESB-alapok közötti különbségek miatt az alap specifikus jogszabályok további lehetőségeket is tartalmaznak.

1.2.2. Az egyszerűsített költségelszámolás előnyei

Az egyszerűsített költségelszámolás engedélyezése esetén az elszámolható költségek kiszámítása a kimeneteken, az eredményeken vagy bizonyos más költségeken alapuló, előre meghatározott módszer szerint történik. **Nincs többé szükség arra, hogy a társfinanszírozott kiadások keretében felhasznált minden EUR-t egyedi igazoló dokumentumokhoz vezessenek vissza:** ez az egyszerűsített költségelszámolás kulcseleme, mivel jelentősen **csökkenti az adminisztratív terheket**. Az egyszerűsített költségelszámolás azt is jelenti, hogy az ESB-alapok kezelésébe bevont humán erőforrás és adminisztratív erőfeszítés a pénzügyi dokumentumok összegyűjtése és ellenőrzése helyett fokozottan a szakpolitikai célkitűzések elérésére összpontosítható. Ezzel egyidejűleg az irányítási folyamat egyszerűsítésének köszönhetően megkönnyíti a kisebb kedvezményezettek ESB-alapokhoz való hozzáférését⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Éves jelentés a költségvetés végrehajtásáról, 2013/C 331/01, Európai Számvevőszék.

⁽⁴⁾ Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap.

⁽⁵⁾ Belső Biztonsági Alap.

⁽⁶⁾ ESZA, ERFA, EMVA, ETHA, Kohéziós Alap.

⁽¹⁾ Ezekről az eszközökről célzott iránymutatások készülnek.

⁽²⁾ Az 1081/2006/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdésének b) pontja.

Az egyszerűsített költségelszámolás az alapok szabályszerűbb felhasználását is elősegíti (**alacsonyabb hibaszint**). Az Európai Számvevőszék évek óta több ízben is javasolta a Bizottságnak, hogy különösen az ESZA-val összefüggésben ösztönözze és terjessze ki az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazását. A Számvevőszék 2012. évi megbízhatósági nyilatkozatról szóló jelentésében kiszámította, hogy az ESZA-ügyletek 26 %-a esetén vettek igénybe egyszerűsített költségelszámolást, és szabálytalanságot nem tártak fel.⁽⁷⁾

1.3. Mikor alkalmazzunk egyszerűsített költségelszámolást?

Egyszerűsített költségelszámolás csak vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás esetén alkalmazható (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (1) bekezdése). Amennyiben valamely művelet vagy a művelet részét képező projekt kizárólag közbeszerzés útján kerül végrehajtásra, egyszerűsített költségelszámolást nem lehet alkalmazni (lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (4) bekezdését és a [12. oldalon](#) található 1.6.2. szakaszt).

Az alábbi körülmények legalább egyikének fennállása esetén javasolt az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása:

- ha a tagállam az ESB-alapok irányítását a bemenetek helyett inkább a kimenetekre és az eredményekre szeretné összpontosítani;
- a tényleges költségek ellenőrzése és igazolása nehézségekbe ütközik (sok kis ellenőrizendő tétel, amelyek nem

vagy nem jelentősen befolyásolják a műveletek várt kimenetét, bonyolult megosztási kulcsok stb.);

- a műveletek pénzügyi és mennyiségi végrehajtására vonatkozóan megbízható adatok állnak rendelkezésre (egyes számítási lehetőségek esetében azonban nem követelmény ilyen adatok megléte);
- fennáll a kockázata, hogy a könyvelési dokumentumokat nem megfelelően tárolják vagy őrzik meg (például kisebb civil (nem kormányzati) szervezeteknél);
- a műveletek szabványos keret részét képezik (az egyszerűsített költségelszámolások itt képviselnek nagyobb hozzáadott értéket. Ez azonban nem kötelező, és egyes számítási lehetőségek a műveletek/kedvezményezettek megközelítésén alapulnak);
- egy nemzeti finanszírozású program vagy más uniós eszköz keretébe tartozó hasonló típusú műveletek és kedvezményezettek tekintetében már léteznek egyszerűsített költségelszámolási módszerek.

1.4. Főbb különbségek a 2007–2013 közötti időszakokkal

A bizottsági javaslat egyik alapelve a 2007–2013-as „vívmányok” megtartása volt, azaz a jelenleg alkalmazandó lehetőségek a jövőben is alkalmazhatók lesznek, feltéve, hogy hasonló művelet- és kedvezményezett-típusokról van szó. A 2014–2020-as programozási időszakokkal összevetve azonban történt néhány fontos változás (lásd: [1. táblázat](#): a 2007–2013 és a 2014–2020 közötti időszak egyszerűsített költségelszámolási szabályainak összehasonlítása, [9. oldal](#)).

(7) Éves jelentés a költségvetés végrehajtásáról, 2013/C 331/01, Európai Számvevőszék.

1. táblázat: A 2007–2013 és a 2014–2020 közötti időszak egyszerűsített költségelszámolási szabályainak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Egyszerűsített költségelszámolást alkalmazó alapok	ESZA és ERFA	5 ESB-alap
A támogatás formája	Nincs meghatározva	Vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás
Lehetőség	Az egyszerűsített költségelszámolás használata a vissza nem térítendő támogatások esetében választható.	Választható, kivéve a kisebb ESZA-műveletek esetében (azon műveleteknél kötelező, ahol a kedvezményezettnek fizetendő, közpénzekből nyújtott támogatás 50 000 EUR-nál kevesebb, kivéve az állami támogatás hatálya alá tartozó program esetén).
Számítási módszerek	Igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszeren alapuló előzetes számítás.	Igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszeren alapuló előzetes számítás. További számítási módszerek bevezetésére kerül sor: <ul style="list-style-type: none"> • Meglévő uniós gyakorlat vagy elszámolási rendszer alkalmazása hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetén; • Meglévő saját nemzeti gyakorlat vagy elszámolási rendszer alkalmazása hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetén; • A rendeletben vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusban foglalt átalányok és egyedi módszerek alkalmazása (lásd például a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontját vagy az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdését); • Az ESZA esetében: költségvetés-tervezet alkalmazása.
Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás	A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozást csak közvetett költségek számítására használható.	<ul style="list-style-type: none"> • A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás minden költségkategória kiszámításához használható. • Az ESZA esetében: az elszámolható közvetlen személyi jellegű költségek 40 %-áig terjedő átalány használható a projekt összes további költségének meghatározásához. • Az ETE esetében: a művelet - a személyi jellegű költségek nélküli - elszámolható közvetlen költségeinek 20 %-áig terjedő átalány használható a közvetlen személyi jellegű költségek meghatározásához.
Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás közvetett költségek esetében	A közvetett költségek visszatérítéséhez alkalmazott legmagasabb százalékban meghatározott átalány = a közvetlen költségek 20 %-a.	<ul style="list-style-type: none"> • A közvetett költségek visszatérítéséhez alkalmazott legmagasabb százalékban meghatározott átalány számítási kötelezettség mellett = a közvetlen költségek 25 %-a. • A közvetett költségek visszatérítéséhez alkalmazott legmagasabb százalékban meghatározott átalány számítási kötelezettség nélkül = a közvetlen személyi jellegű költségek 15 %-a. • Az uniós politikákban a hasonló típusú műveletekre és kedvezményezetteknek alkalmazandó módszerekre vonatkozó, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal elfogadott százalékban meghatározott átalány és módszer.
Küszöbérték egyösszegű átalány alkalmazásához	Legfeljebb 50 000 EUR	Legfeljebb 100 000 EUR összegű, közpénzekből nyújtott hozzájárulás.
Egységköltség-alapú költségmeghatározás		A személyi jellegű költségek tekintetében egyedi átalányalapú egységköltség-számítás meghatározására került sor. Óránkénti személyi jellegű költségek = a legutolsó dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségek/1720 óra.

1.5. Az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nem kötelező

Az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása az érintett tagállamoknak kínált lehetőség: kedvezményezetti szinten az irányító hatóság⁽⁶⁾ dönthet úgy, hogy ezt az alkalmazást a kedvezményezettek vagy a műveletek összessége vagy egy része

tekintetében választhatóvá vagy kötelezővé teszi. Azokban az esetekben, ahol a rendszer nem mindenki számára kötelező, az alkalmazandó egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek körét – azaz a kedvezményezettek azon projektjeinek és tevékenységeinek körét, amelyekre azok rendelkezésre fognak állni – egyértelműen meg kell határozni és az átláthatóság és az egyenlő bánásmód általános elvével összhangban közzé kell tenni.

ESZA-specifikus szabályok

Az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében azonban az egységköltség, vagy az egyösszegű átalány vagy a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás alkalmazása minden kisléptékű ESZA-művelet esetében kötelező. E kisebb műveletek „*azon vissza nem térítendő és visszatérítendő támogatások, amelyek esetében a közpénzből nyújtott támogatás⁽⁹⁾ összege nem haladja meg az 50 000 EUR-t*”.

Ez az összeg a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltak szerint a közpénzből a **kedvezményezettnek fizetendő** legmagasabb támogatás (az ESB-alapokból + a megfelelő állami forrásokból a kedvezményezettnek fizetendő, a támogatási megállapodásban vagy adott esetben határozatban megnevezett legmagasabb összeg). Nem tartozik ide a kedvezményezett által közpénzből biztosított hozzájárulás, ha van ilyen, illetve a harmadik fél által valamely műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények. A művelet befejezésekor a kedvezményezettnek fizetett köztámogatás ezt a szabályt nem érinti; csak a programozott, közpénzből nyújtott támogatás határozza meg, hogy alkalmazni kell-e a 14. cikk (4) bekezdését (lásd: 7.2.2. szakasz, 42. oldal).

Ez a cikk azon tényleges költségek ellenőrzését hivatott megelőzni, amelyek esetében az alacsony ellenőrizendő értékek miatt nem lenne költséghatékony.

A szabályok közötti ütközések elkerülése érdekében az ESZA-rendelet 14. cikke (4) bekezdésének alkalmazása alól két kivétel van:

- amennyiben a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (4) bekezdését kell alkalmazni, azaz amikor valamely művelet vagy a művelet részét képező projekt közbeszerzés tárgyát képezi: nem vehető igénybe egyszerűsített költségelszámolás;
- amennyiben a műveletek az állami támogatási rendszer hatálya alatt részesülnek támogatásban: az állami támogatási rendszer szabályai alkalmazandók. Az irányító hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy az állami támogatási szabályok ne akadályozzák az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazását.

⁽⁹⁾ **Figyelmeztetés:** felhívjuk a figyelmet, hogy az ESZA-rendelet 14. cikke a „közpénzből nyújtott támogatás” kifejezést használja (azaz a **kedvezményezettnek fizetendő**, a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott legmagasabb közpénzből nyújtott támogatás – az ESB-alapokból + a megfelelő állami forrásokból a kedvezményezettnek fizetendő összeg). Nem tartozik ide a kedvezményezett által közpénzből biztosított hozzájárulás, ha van ilyen, illetve a harmadik fél által valamely műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkében ugyanakkor a „közpénzből való hozzájárulás” kifejezés szerepel (lásd a közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének (15) bekezdését).

⁽⁶⁾ Az ETE esetében a monitoring bizottság.

Példa (csak ESZA)

Egy állami szerv 70 000 EUR összes elszámolható költséget tartalmazó műveleti költségvetés-tervezete a következőképpen alakul:

Nemzeti közfinanszírozás	EUR 10 000
ESZA	EUR 35 000
Önfinanszírozás	EUR 15 000
Az állami foglalkoztatási szolgálat által a résztvevőknek fizetett juttatások	EUR 10 000
Összes tervezett finanszírozás	EUR 70 000

A 70 000 EUR összes finanszírozás ellenére ez a projekt továbbra is a kötelező egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozik.

Az állami szerv önfinanszírozását (15 000 EUR) a kedvezményezettnek közpénzekből nyújtott támogatás meghatározása során nem veszik figyelembe.

Az állami foglalkoztatási szolgálat által a képzésben részt vevőknek folyósított juttatások (10 000 EUR) szintén nem származnak, mivel azt harmadik fél fizeti a résztvevőknek.

A közpénzekből nyújtott támogatás ezért 35 000 EUR + 10 000 EUR = 45 000 EUR, amely nem éri el az 50 000 EUR küszöbértéket.

1.6. Az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazhatósága

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. és 68. cikke csak vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás esetén alkalmazható.

Az említett rendelet 67. cikkének (4) bekezdése értelmében az egyszerűsített költségelszámolás nem alkalmazható akkor, ha a rendelet 2. cikkének (9) bekezdésében meghatározott valamely műveletet vagy a művelet részét képező projektet kizárólagosan közbeszerzés útján hajtják végre. A „közbeszerzési szerződések hatálya alá tartozó” műveletek a Bizottság meghatározása szerint azok a műveletek, amelyeket a 2004/18/EK irányelvvel (beleértve annak mellékleteit is) összhangban közbeszerzési szerződések, illetve az említett

irányelvben meghatározott küszöbértéket el nem érő közbeszerzési szerződések odaítélésén keresztül valósítanak meg.

Lehetőség van azonban olyan művelet közbeszerzési eljárások útján történő végrehajtására, amely **előzetesen meghatározott egységköltség vagy egyösszegű átalány alapján a kedvezményezett által a vállalkozó részére való kifizetést eredményez**. A közbeszerzési szerződés keretében kifizetett számlák valós költségeknek minősülnek, amelyek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint ténylegesen a kedvezményezettnek merültek fel, és általa kerültek kifizetésre, annak ellenére, hogy a szerződés azokat átalányalapú egységköltséggé, egyösszegű átalánnyá vagy százalékban meghatározott átalánnyá határozza meg.⁽¹⁰⁾ Ez lényegében azt jelenti, hogy a közbeszerzési eljárásban átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékban meghatározott átalány alkalmazható, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b)–d) pontja azonban nem alkalmazandó.

Példa (ESZA)

Ha a kedvezményezett közbeszerzés keretében valósít meg egy képzési tanfolyamot, az ajánlattételi felhívásban felkérheti az ajánlattevőket, hogy a tanfolyam végén képesítést szerző egy résztvevőre jutó egységköltségben tegyen ajánlatot.

Így az alábbi szerződési feltétel érvényesülhet: egy képesített résztvevő = 1000 EUR.

Ha a tanfolyam végén 10 résztvevő szerez képesítést, a kedvezményezett 10 000 EUR elszámolható költséget nyújthat be az irányító hatóságnak.

Ez a 10 000 EUR ténylegesen felmerült költségeken alapuló kiadásnak minősül. E kiadás kontrollja és ellenőrzése ezért a közbeszerzési eljárás vizsgálatából és a szerződési feltételek megfigyeléséből áll majd (ebben a példában minden kifizetett egységköltség bizonyíthatóan egy képesített résztvevőhöz köthető). A képzés alapköltségeit (létesítmények bérlése, személyi jellegű költségek stb.) nem ellenőrzik, mivel a szerződés ezek alapján nem biztosít visszatérítést.

⁽¹⁰⁾ Lásd a Tanács és a Bizottság együttes nyilatkozatát a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkéről (a 8207/12, ADD7 REV 1. sz. COREPER tanácsi dokumentumban).

1.6.1. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek pontos alkalmazási körének meghatározása, különösen közbeszerzés esetén

Amennyiben az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazhatók egy műveletre, meg kell határozni, hogy azok a művelet egészére vagy csak néhány részére vonatkoznak. Ez attól függ, hogy az adott tagállam mit tekint műveletnek. Némely tagállamban a művelet projektek csoportjából áll és azt e projekteken keresztül valósítják meg (a fogalom meghatározás az ESB-alapok által a saját támogatásnyújtási körük keretében támogatott programok szerkezetétől függ).

Annak felmérése érdekében, hogy egy művelet mely projektjei tekintetében alkalmazhatók az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek, a lehető legalacsonyabb szinten kell meghatározni a műveletet alkotó projekteket. Ha a kedvezményezett

némely projekt megvalósítását vagy az összes projektet közbeszerzési szerződések útján teljes egészében kiszervezi, úgy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket nem lehet a közbeszerzési szerződések hatálya alá tartozó ilyen projektekre alkalmazni.

1.6.2. A kedvezményezett által megvalósított projekten belüli közbeszerzés

Ha a kedvezményezett⁽¹¹⁾ a projektet maga valósítja meg (teljes ellenőrzése alatt tartva a projekt irányítását és megvalósítását), úgy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek még akkor is alkalmazhatók, ha a projekten belüli némely költségkategóriát (egyes projektmegvalósítási költségek, mint például takarítási szolgáltatások, külső szakértők, bútorvásárlás stb.) közbeszerzés útján hajtják végre.⁽¹²⁾

Példa (ESZA)

Egy állami foglalkoztatási szolgálat („kedvezményezett”) 20 000 000 EUR támogatásban részesül, hogy két év alatt megszervezze 5000 tartósan munkanélküli személy újbóli integrációját („a művelet”): ezt a műveletet jó néhány projekten keresztül valósítják meg: 7 000 000 EUR összegű személyre szabott támogatási projekt, amelyet közvetlenül a kedvezményezett végez, valamint a kedvezményezett által 5 000 000 EUR összegben közvetlenül elvégzett képzési projektek, és a fennmaradó rész (8 000 000 EUR) tekintetében közbeszerzési szerződéseken keresztül kiszervezett képzési projektek. Mivel a kedvezményezett állami jogalany, a kiszervezett projektek tekintetében a képzést végző intézményeket az alkalmazandó küszöbértéktől függően közbeszerzési eljárások keretében kell kiválasztani, az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket pedig nem lehet alkalmazni a művelet e részét képező projektekre. Azt csak 12 000 000 EUR összegre lehet alkalmazni. A kedvezményezett által a saját eszközeivel megvalósított képzési projektek esetében elfogadott, hogy némely kiadási tételt kiszerveznek, és belefoglalnak az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekbe (külső szakértők, takarítási szolgáltatások stb.).

Példa (ERFA)

Egy önkormányzat egy legfeljebb 1 000 000 EUR összegű támogatást kap útépítésre. Erre az önkormányzatnak 700 000 EUR becsült értékben építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződést kell odaítélnie. Ezen túlmenően az önkormányzatnál 300 000 EUR kapcsolódó költségek jelentkeznek (kisajátítások, jogvitákkal⁽¹³⁾ kapcsolatos költségek, a folyamat helyszíni nyomon követése, a saját személyzet által elvégzett környezetvédelmi tanulmányok, kampányok, az utak áteresztő képességére irányuló vizsgálatok stb.). A 300 000 EUR közvetlen költség tekintetében, és amennyiben azok a nemzeti és uniós rendelkezések értelmében támogathatók, az egyszerűsített költségek (pl. a százalékban meghatározott átalány szerint kiszámított közvetett költségek) alkalmazhatók.

⁽¹³⁾ A peres eljárások költségei a 481/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 2. cikkének (2) bekezdése értelmében az európai területi együttműködési programok keretében nem számolhatók el.

⁽¹¹⁾ Ez a szabály a végrehajtó szerv jellegétől (állami vagy magánszerv) függetlenül alkalmazandó.

⁽¹²⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (4) bekezdésének utolsó mondata.

Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás esetén az egyes költségkategóriák kedvezményezett általi közbeszerzésre bocsátásának mértéke hatással lehet a kiszámított költségek arányára. Ezért a tagállamoknak fel kell mérniük azt a hatást, amit egy művelet részét képező projekten belüli közbeszerzés mértéke a kiszámított költségek arányára, így pedig a százalékban meghatározott átalányra nézve gyakorol, kivéve a rendeletben foglalt átalányokat (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének b) és c) pontja, az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése és az ETE-rendelet 19. cikke). Előfordulhat, hogy ehhez a közbeszerzés hatásait mérséklő intézkedéseket kell bevezetni a módszertanba: ha például a közbeszerzés útján nyújtott szolgáltatások mértéke jelentős hatással jár a kiszámított költségek arányára, a százalékban meghatározott átalányt vagy a közbeszerzés mértékével arányosan csökkenteni kell, vagy az átalányt csak a közbeszerzés tárgyát nem képező költségekre szabad alkalmazni (a közvetett költségeknek a

Horizont 2020 keretprogram megközelítése alapján történő százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás esetén az alvállalkozásba adás költségeit kötelező levonni). Az is előfordulhat azonban, hogy a szolgáltatások közbeszerzésének mértéke nincs hatással a kiszámított költségek arányára, illetve hogy ez a hatás jelentéktelen. Ez esetben előfordulhat, hogy nincs szükség mérséklési intézkedésekre. A szolgáltatások közbeszerzésének a százalékban meghatározott átalányra gyakorolt hatását azonban elemezni kell (például a korábbi hasonló intézkedések, vagy korábbi projektek alapján), és azt a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás alkalmazására vonatkozó módszertan (és az átalány) megállapításakor figyelembe kell venni. A tagállamok azonban eldönthetik, hogy a projekten belüli, közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatásokat kizárják-e azon költségkategóriák közül, amelyek alapján az adott arányt alkalmazni kell, feltéve, hogy tiszteletben tartják az egyenlő bánásmód elvét.

Példa (ERFA)

Egy önkormányzat egy legfeljebb 1 000 000 EUR összegű támogatást kap útépitésre.

E nem teljes körűen közbeszerzés hatálya alá tartozó művelet esetében az irányító hatóság a közvetett költségeket a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontját alkalmazva kívánja kiszámítani. Az irányító hatóság ugyanakkor csökkenteni szeretné az alvállalkozói személyzet igénybevételének a közvetett költségekre gyakorolt hatását. Úgy dönt, hogy a közvetlen alvállalkozói személyi jellegű költségeket kizárja azon közvetlen személyi jellegű költségek köréből, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt alkalmazza.

A művelet költségvetés-tervezete a következő:

1. projekt: munkálat (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	298 500 EUR
<i>Közvetlen személyi jellegű költségek</i>	50 000 EUR
<i>Ebből alvállalkozói közvetlen személyi jellegű költségek</i>	10 000 EUR
<i>Egyéb közvetlen költségek</i>	242 500 EUR
<i>Közvetett költségek</i>	<i>(Közvetlen személyi jellegű költségek – alvállalkozói közvetlen személyi jellegű költségek) x 15 % = 40 000 EUR x 15 % = 6000 EUR</i>
Összes bejelentett költség	998 500 EUR

1.6.3. A közbeszerzés hatálya alá vont projektekre javasolt megközelítés abban az esetben is, ha a kedvezményezettek nem a 2004/18/EK hatálya alá tartozó valamely kategóriába tartoznak

A Bizottság – az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeknek a vissza nem térítendő támogatásokra és visszatérítendő támogatásokra történő korlátozására irányuló szándék tiszteletben tartása érdekében – a fentebb kifejtett megközelítés alkalmazását ajánlja (a 12. oldalon szereplő 1.6.1. pont analógia útján; a 12. oldalon található 1.6.2. pont, amelyet minden esetben alkalmazni kell) a közbeszerzés hatálya alá vont projektekre még akkor is, ha a kedvezményezettek valamely, nem a 2004/18/EK irányelv hatálya alá tartozó kategóriába tartoznak.

1.6.4. A kiadások elszámolhatóságának nemzeti szabályai⁽¹⁴⁾

A 2014–2020-as programozási időszakra a költségek elszámolhatóságát nemzeti szabályok alapján állapítják meg, az

egyedire vonatkozó egyedi rendeletekben előírt kivételekre is figyelemmel (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikkének (1) bekezdése). Ezek a szabályok a program keretében bejelentett költségek egészére vonatkoznak. Ezen túlmenően az irányító hatóság felelős a programnak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikkének (1) bekezdése), és lehetősége van az alkalmazandó európai keretrendszerben meghatározottaknál szigorúbb szabályokat alkalmazni.

Ennélfogva az irányító hatóságoknak a megfelelő szinten (nemzeti, regionális, helyi vagy programonként) meg kell határozniuk és írásba kell foglalniuk az ESB-alapok keretében zajló műveletekre vonatkozó támogathatósági szabályokat, a potenciális kedvezményezettek rendelkezésére kell azokat bocsátaniuk, a támogatási feltételeket ismertető dokumentumban pedig valamennyi vonatkozó szabályt fel kell tüntetniük. E szabályok részeként meg kell határozni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének alkalmazására vonatkozó keretet is.

1.6.5. Alapspecifikus szabályok

EMVA-specifikus szabályok

Az irányító hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekre vonatkozó, „előzetesen, igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítás alapján” végzett számítások helytállóak és pontosak legyenek. E célból egy, a program végrehajtásáért felelős hatóságoktól funkcionálisan független és megfelelő szakértelemmel rendelkező szervezet végzi a számításokat vagy erősíti meg a számítások helytállóságát és pontosságát. A vidékfejlesztési programnak nyilatkozatot kell tartalmaznia a számítások helytállóságáról és pontosságáról.⁽¹⁵⁾

Ha az irányító hatóság a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b), c), d) vagy e) pontja alapján kialakított módszert alkalmaz, ezeket a számításokat és a fent említett nyilatkozatot nem kell elkészíteni vagy benyújtani.

A vidékfejlesztési programnak csak az egyszerűsített költségelszámoláson alapuló kifizetések kiszámításához használt módszertant kell tartalmaznia. Ha ez a módszertan a programozási időszak során nem változik, a programot nem kell módosítani. Ha valamely egyedi intézkedés keretében kifizetési mechanizmusként egyszerűsített költségelszámolási rendszert vezetnek be, a programot ennek megfelelően módosítani kell.

Az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozó EMVA-intézkedések listája az útmutató utolsó mellékletében található.

⁽¹⁵⁾ Az 1305/2013/EU rendelet 62. cikke.

ETE-specifikus szabályok

Az együttműködési programok kiadásainak elszámolhatóságára a személyi jellegű, irodai és adminisztratív kiadások, az utazási és szállásköltségek, a külső szakértelem és szolgáltatások költségei, valamint a felszerelésekre fordított kiadások tekintetében vonatkozó egyedi szabályokat uniós szinten határozzák meg.

A közös rendelkezésekről szóló rendeletben, az ETE-rendeletben és az együttműködési programra vonatkozó egyedi támogathatósági szabályokban foglalt támogathatósági előírások sérelme nélkül a monitoring bizottság az együttműködési programok egészére vonatkozóan további költségelszámolhatósági szabályokat határoz meg.

A fenti rendelkezések által nem szabályozott kérdésekben azon tagállam nemzeti szabályai az irányadók, ahol a kiadás felmerült.

⁽¹⁴⁾ Ez a szakasz az ETE-re nem vonatkozik. Lásd: 1.6.5. pont, 14. o.

2. SZÁZALÉKBAN MEGHATÁROZOTT ÁTALÁNYALAPÚ FINANSZÍROZÁS

A százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozás esetében az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáinak kiszámításakor előre meghatározott százalékarányt alkalmaznak az elszámolható költségek egy vagy több más kategóriájára.

2.1. A költségkategóriák meghatározása

Százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozás esetében legfeljebb három költségkategória választható:

- 1. típus: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható összegek kiszámításához alkalmazni kell;
- 2. típus: azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékbán meghatározott átalányalapon történik;
- 3. típus: adott esetben az elszámolható költségek egyéb kategóriái: ezekre az arány nem alkalmazandó, és kiszámításuk nem százalékbán meghatározott átalányalapon történik.

Százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozás alkalmazásakor az irányító hatóságnak meg kell határoznia az egyes típusokba tartozó költségkategóriákat: minden kiadási kategóriát egyértelműen besorolnak a három típus egyikébe – és csak ebbe az egybe. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy egyes esetekben egy adott típus meghatározható egy másik típusal vagy típusokkal szembeállítva (például a csak közvetlen (1. típus) és közvetett (2. típus) költségeket tartalmazó rendszerben a közvetett költségek meghatározhatók minden olyan elszámolható költségként, amelyek nem közvetlen elszámolható költségek).

A rendelet nem korlátozza az elszámolható költségek százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozás során alkalmazható kategóriáit. A százalékbán meghatározott átalányok alkalmazásának fő célja ugyanakkor az egyszerűsítés és a hibaszint csökkentése. A százalékbán meghatározott átalányok alkalmazása ezért a viszonylag alacsony, költséges ellenőrzéssel járó költségek esetén a legalkalmasabbak.

2.2. Egyedi százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerek a rendeletekben részletesen ismertetett közvetett költségek kiszámításához

2.2.1. A közvetett költségek kiszámításának módszerei

A rendeletek bizonyos egyedi százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerekről is rendelkeznek. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének (1) bekezdése több közvetett **költségek kiszámítására szolgáló százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszert** ismertet:

- Az a) bekezdés a közvetett költségek százalékbán meghatározott átalányalapú finanszírozás általános rendszerében az átalány legmagasabb arányát 25 %-ra emeli. Ez a jelenlegi rendszer folytatásának tekinthető, és az alkalmazandó átalányt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) és c) pontja szerinti számítási módszerek egyikével kell alátámasztani. A rendszer rugalmas. A finanszírozás a következőkön alapulhat:
 - csak két költség típuson — 1. típus: közvetlen költségek, 2. típus: közvetett költségek; vagy
 - három költség típuson: 1. típus: „korlátozott” közvetlen költségek, 2. típus: az 1. típus alapján kiszámított közvetett költségek, 3. típus: a „korlátozott” (1. típusú) közvetlen költségtől eltérő közvetlen költségek.
- A b) bekezdés lehetővé teszi az irányító hatóság számára, hogy a közvetett költségek kiszámításához a **közvetlen személyi jellegű költségek 15 %-áig** terjedő átalányt alkalmazzon. A 15 %-ot az irányító hatóság közvetlenül, igazolási kötelezettség nélkül alkalmazhatja. A következő a három költség kategóriát tartalmazó rendszerre példa: (1. típus) közvetlen személyi jellegű költségek, (2. típus) közvetett költségek, (3. típus) a személyi jellegű költségektől eltérő közvetlen költségek (konkrét példáért lásd az 1. mellékletet az [46. oldalon](#)).
- A c) bekezdés értelmében lehetőség van az uniós szakpolitikákban meglévő, közvetett költségelszámolási rendszerekben alkalmazott százalékbán meghatározott átalány átvételére, a Horizont 2020 keretprogramban és a LIFE programban alkalmazott, valamint a felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározott átalányok alapján (lásd: 5.3.1.2. pont, [26. oldal](#)).

2.2.2. A közvetlen költségek, közvetett költségek és személyi jellegű költségek meghatározása

E rendszerek alkalmazásához az irányító hatóságnak adott esetben meg kell határozni a közvetlen és közvetett, illetve a személyi jellegű költségek fogalmát. E fogalommeghatározásoknak összhangban kell állniuk a Bizottság alábbi általános iránymutatásával:

- A **közvetlen költségek** azok, amelyek közvetlenül kapcsolódnak valamely jogalany egyedi tevékenységéhez, amennyiben az ezen egyedi tevékenységgel meglévő kapcsolat bizonyítható (például közvetlen időnyilvántartás útján).
- A **közvetett költségek** viszont többnyire azok, amelyek nem kapcsolódnak vagy nem kapcsolódhatnak közvetlenül a szóban forgó jogalany egyedi tevékenységéhez. E költségek közé tartozhatnak az adminisztratív kiadások, amelyek esetében nehéz pontosan meghatározni az adott tevékenységnek betudható összeget (jellemző adminisztratív/személyi jellegű kiadások, mint például: irányítási költségek, toborzási kiadások, a könyvelő vagy a takarító költségei stb.; telefon, víz- vagy villamosenergia-költségek, és így tovább⁽¹⁶⁾).

- A **személyi jellegű költségek**⁽¹⁷⁾ a munkáltató és a munkavállaló közötti megállapodásból vagy a külső alkalmazottak szolgáltatási szerződéseiből fakadó költségek (feltéve, hogy ezek egyértelműen meghatározhatók). Ha például a kedvezményezett belső képzéseihez külső oktató szolgáltatásait veszi igénybe, a számlán meg kell nevezni az egyes költségtípusokat. Az oktató fizetése külső személyi jellegű költségnek minősül. Ezzel szemben például az oktatóanyagok nem vehetők figyelembe. A személyi jellegű költségek magukban foglalják a művelethez kapcsolódó munka ellentételezéseiként az érintett személyeknek fizetett díjazás teljes összegét, ideértve a kollektív szerződések szerinti természetbeni juttatásokat is. Beletartoznak továbbá az adók és a munkavállalói társadalombiztosítási járulékok (első és második pillér; harmadik pillér csak akkor, ha erről kollektív szerződés rendelkezik), valamint a munkáltató kötelező és önkéntes társadalombiztosítási járuléka. Az üzleti utak költségei ugyanakkor nem tekinthetők személyi jellegű költségnek. Az ESZA-műveletekben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények szintén nem személyi jellegű költségek.

Példa (ESB-alapok): Közösségvezérelt helyi fejlesztés

Az irányító hatóság korábbi tapasztalatok alapján felmérte, hogy egy helyi akciócsoport működési és szervezési költségei jellemzően hogy aránylanak a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó helyi műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során felmerült kiadásokhoz. Noha az ESB-alapokból a működési és szervezési költségekhez nyújtott támogatás nem haladhatja meg a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia során felmerült összes állami kiadás 25 %-át, a tapasztalatok szerint a tényleges arány a legtöbb esetben ennél alacsonyabb.

Az irányító hatóság a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtása, valamint a helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása során felmerült kiadások 17 %-ának megfelelő általányt határoz meg (igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszertan alapján a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdése d) pontjával és 67. cikke (5) bekezdése a) pontjával összhangban, 68. cikke (1) bekezdése a) pontjával azonban *nem*, mivel ez a százalékban meghatározott általány nem csak közvetett költségekre alkalmazandó) az alábbi költségek fedezésére:

- működési költségek (üzemeltetési költségek, személyi jellegű költségek, képzési költségek, közkapcsolati (PR) költségek, pénzügyi költségek, a stratégia nyomon követéséhez és értékeléséhez kapcsolódó költségek);
- a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia szervezéséhez kapcsolódó költségek az érdekeltek közötti információcsere megkönynyítése, a stratégia promóciója, előmozdítása, valamint a potenciális kedvezményezettek támogatása érdekében a műveletek kidolgozása és a pályázatok előkészítése céljából.

Ha tehát a helyi akciócsoport részére a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia keretébe tartozó műveletek végrehajtásához és az akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítéséhez és végrehajtásához a 2014–2020 közötti időszakban elkülönített költségvetés összege 1,5 millió EUR (1. típus), a működési és szervezési költségeknek megfelelő legnagyobb költségvetés 1,5 millió EUR x 17 % = 255 000 EUR (2. típus) lenne. A helyi akciócsoport számára elkülönített költségvetés teljes összege ennél fogva 1,755 millió EUR.

A végrehajtási szakaszban ez azt jelenti, hogy amikor a kedvezményezett igényli a projekttel kapcsolatban felmerült kiadások vizsgáztatását, működési és szervezési költségei fedezésére a helyi akciócsoport is igényelheti ezen összeg 17 %-át.

Ha például a projekt során felmerült kiadások összege 1000 EUR (1. típus), a helyi akciócsoport 1000 EUR x 17 % = 170 EUR (2. típus) működési és szervezési költséget jelenthet be az irányító hatóságnak.

A százalékban meghatározott általányalapon bejelentett működési és szervezési költségeit a helyi akciócsoportnak nem kell dokumentumokkal igazolnia, a 17 % meghatározására szolgáló módszertannak azonban ellenőrizhetőnek kell lennie.

Meg kell jegyezni, hogy a százalékban meghatározott általány külön csak a működési, illetve csak a szervezési költségekre vonatkozóan is megállapítható.

Megjegyzés: vegye figyelembe, hogy a fenti példához hasonlóan a százalékban meghatározott általány meghatározására szolgáló módszertannak nem kell feltétlenül megegyeznie a 25 %-os felső határérték megállapításakor alkalmazott módszerrel. A százalékban meghatározott általány meghatározásához alkalmazott módszertantól függetlenül azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet 35. cikkének (2) bekezdésében a működési és szervezési költségekre vonatkozóan előírt felső határt nem lehet túllépni.

⁽¹⁶⁾ Ez a felsorolás nem bír kötelező erővel. A tagállam kizárólagos felelőssége, hogy az általa alkalmazott különböző költségkategóriákat egyértelműen meghatározza.

⁽¹⁷⁾ Ez a meghatározás az ETE-re nem vonatkozik. A személyi jellegű költségek ETE-vonatkozású meghatározását lásd a 481/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben.

2.2.3. Alapspecifikus szabályok

ESZA-specifikus szabályok

Az 1304/2013/EU rendelet 14. cikkének (2) bekezdése **ESZA-specifikus százalékban meghatározott általános alapú finanszírozási rendszert határoz meg. A projekt elszámolható költségei minden további kategóriájának kiszámításakor alkalmazhatók a közvetlen személyi jellegű költségek**, a költségek 40 %-ig terjedő általány alapján. A „minden további költségkategória” a közvetlen költségeket (a közvetlen személyi jellegű költségek kivételével, a résztvevők részére kifizetett illetmények és juttatások azonban ide tartoznak) és a közvetett költségeket foglalja magában. A 40 %-ot az irányító hatóság közvetlenül, igazolási kötelezettség nélkül alkalmazhatja.

Példa (csak ESZA)

Egy képzési tanfolyam költségvetés-tervezete a következő:

Összes közvetlen költség	55 000
Közvetlen személyi jellegű költségek	30 000
Terembérlési költségek	4 000
Utazási költségek	5 000
Étkezés	1 000
Tájékoztatás és nyilvánosság	5 000
Az állami foglalkoztatási szolgálat által a résztvevőknek fizetett juttatások	10 000

Összes közvetett költség	5 000
Közvetett személyi jellegű költségek	4 000
Áramszolgáltatás, telefon	1 000

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy erre a projektre alkalmazza az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdését. Ebben az esetben a támogatási megállapodásban a következő maximális költségvetési tételek szerepelnének:

Közvetlen személyi jellegű költségek: 30 000 EUR

Egyéb költségek: $30\,000 \times 40\% = 12\,000$ EUR

Költségek összesen: $30\,000 + 12\,000 = 42\,000$ EUR

ETE-specifikus szabályok

Az 1299/2013/EU rendelet 19. cikke szerint a műveletek személyi jellegű költségei százalékban meghatározott általánysként számíthatók ki, legfeljebb az adott műveletben felmerülő közvetlen, nem személyi jellegű költségek 20 %-ának erejéig. Ez azt jelenti, hogy csak a közvetlen személyi jellegű költségek számíthatók ki százalékban meghatározott általánysként (a nem személyi jellegű közvetlen költségek alapján); egyúttal pedig azt is, hogy az általány alkalmazásához a tagállamnak nem kell az alkalmazandó arány meghatározását célzó számítást végeznie.

3. ÁTALÁNYALAPÚ EGYSÉGGKÖLTSÉG ALAPJÁN MEGHATÁROZOTT KÖLTSÉGEK

3.1. Általános elvek

Átalányalapú egységköltség esetén a művelet elszámolható költségeinek egészét vagy egy részét a számszerűsített tevékenységek, a bemenetek, a kimenetek vagy az eredmények és az előre megállapított átalányalapú egységköltség szorzatából **számítják ki**. Ez a lehetőség bármely projekt típus vagy a projekt valamely része esetében alkalmazható, amennyiben meg lehet határozni a tevékenységgel kapcsolatos mennyiségeket és az átalányalapú egységköltséget. Az átalányalapú egységköltség jellemzően a könnyen azonosítható mennyiségekre alkalmazható.

Az átalányalapú egységköltség lehet **folyamatalapú**, azaz irányulhat – a legközelebbi becslésen keresztül – a művelet

elvégzése során ténylegesen felmerülő költségek fedezésére. Lehet **teljesítményalapú** is (kimenet vagy eredmény), vagy meghatározható egyszerre a folyamat és az eredmény alapján (vö. a 6.5.3. szakaszban szereplő példával, 39. oldal).

Az irányító hatóságoknak egyúttal azt is figyelembe kell venniük, hogy az egyes megoldások hogyan befolyásolják az elszámolható költségek igazolását.

Az irányító hatóság az egységköltségnek a különféle tevékenységekre alkalmazandó, különböző egységeit határozhatja meg.

Példa (ESZA, kimenetalapú)

Egy 1000 órás, 20 fős haladó IT-képzés esetében az elszámolható költségek a képzés óránkénti költségének és képzésben résztvevőkre jutó órák számának szorzata alapján számíthatók ki. Az óránkénti költséget az irányító hatóság határozta meg előzetesen, és azt a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban rögzítette.

Feltételezve például azt, hogy az irányító hatóság a képzési költséget 7 EUR/óra/résztvevőben határozza meg, a projektre odaítélhető maximális támogatás $1000 \text{ óra} \times 20 \text{ résztvevő} \times 7 \text{ EUR/óra/résztvevő} = 140\,000 \text{ EUR}$ lenne.

A művelet végén a végleges elszámolható költséget a képzésben részt vevők tényleges részvételével és a megtartott tanfolyamok száma szerint az egyes résztvevőkre eső tényleges óraszám alapján fogják meghatározni (amely óraszám tartalmazhat néhány igazolt hiányzást is). **A képzési tevékenységeket pontosan meghatározó, valamint a képzésben részt vevők/oktatók tényleges jelenlétét tanúsító, pontos jelenléti ívek szükségessége továbbra is fennáll.**

Ha végül csupán tizennyolcan vettek részt a képzésben, közülük pedig hatan 900 órában, öten 950 órában, öten 980 órában, ketten pedig 1000 órában, akkor az összes óraszám és a képzésben részt vevők szorzata:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1000 \times 2 = 17\,050$ összes képzési óra x képzésben részt vevők.

Az elszámolható kiadások pedig: $17\,050 \text{ képzési óra} \times 7 \text{ EUR} = 119\,350 \text{ EUR}$.

Példa (ERFA, kimenetalapú)

A kedvezményezett egy regionális kamara, amely tanácsadási szolgáltatást szervez a régió kkv-i számára. Ezt a szolgáltatást a regionális kamara tanácsadói nyújtják. A kamara „tanácsadási” osztályának korábbi számlái alapján a tanácsadási nap költségét 350 EUR/napra becsülik. A támogatást a következő képlet alapján fogják kiszámítani: napok száma x 350 EUR. **A tanácsadási tevékenységet pontosan meghatározó és a tanácsadók jelenlétét tanúsító, pontos munkalapok szükségessége továbbra is fennáll.**

Példa (ESZA, eredményalapú)

Egy hat hónapig tartó munkakeresési támogatási program (a továbbiakban: művelet) átalányalapú egységköltség (például 2000 EUR/személy) alapján finanszírozható a művelet 20 résztvevőjének mindegyike tekintetében, aki munkát szerz, és azt egy előre meghatározott időszakon keresztül – például hat hónapig – meg is tartja. A műveletre nyújtható maximális támogatás kiszámítása: 20 személy x 2000 EUR/állás = 40 000 EUR.

A végleges elszámolható költségeket a művelet tényleges kimenete alapján számítják ki: ha csak 17 személy helyezkedik el a munkaerőpiacon és tartja meg munkáját az előírt időszakban, a kedvezményezettnek kifizetendő támogatás alapját képező végleges elszámolható költség 17 x 2000 EUR = 34 000 EUR.

Példa (EMVA, kimenetalapú): „Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások” (21. cikk)

Egy erdőgazda 7 éven át kap támogatást 3 hektáryi erdő telepítésére és fenntartására. A (telepítési és fenntartási) költségeket az irányító hatóság határozta meg előzetesen, az erdő típusától függően. Ez a módszertan szerepelni fog a vidékfejlesztési programban. A költségek a következőképpen alakulnak: 2000 EUR/ha az erdőtelepítésért, valamint az erdő fenntartásáért az első évben 600 EUR/ha, minden további évben pedig 500 EUR/ha.

Az összes elszámolható költség ezért a következő:

3 ha x 2000 EUR/ha + 3 ha x 600 EUR/ha + (3 ha x 500 EUR/ha) x 6 év = 16 800 EUR.

3.2. Az óránkénti személyi jellegű költségek egyedi esete

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének (2) bekezdése új szabályt vezet be, hogy megkönnyítse az óránkénti egységköltség alkalmazását a művelet végrehajtásához kapcsolódó személyi jellegű költségek⁽¹⁸⁾ kiszámításakor:

$$\text{Óránkénti személyi jellegű költségek} = \frac{\text{legutolsó dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségek}}{1720}$$

A rendes éves „munkaidő” 1720 óra, amely közvetlenül alkalmazható anélkül, hogy a tagállamnak bármilyen számítást kellene végeznie.

A számláló értékétől függetlenül a legutolsó dokumentált éves személyi jellegű költségeket igazolni kell. Több éven át végrehajtott projekt esetén az irányító hatóság dönthet úgy, hogy amint új adatok válnak elérhetővé, aktualizálja az óránkénti személyi jellegű költségeket, vagy ugyanazt az értéket is alkalmazhatja a teljes végrehajtási időszak során. Különösen hosszú végrehajtás esetén helyes gyakorlat lenne olyan köztes lépéseket meghatározni, amikor az óránkénti személyi jellegű költségek (és ennek megfelelően a támogatási megállapodás) felülvizsgálhatók.

A számlálót illetően a műveleten dolgozó személyekhez kapcsolódó költségek tekintetében legalább két lehetőség választható, az alábbiak szerint:

1. A számláló csak a műveleten közvetlenül dolgozó személyhez kapcsolódik. Alapja lehet az érintett személy tényleges fizetése vagy egy nagyobb összevont munkavállalói csoport foglalkoztatási költségeinek átlaga; ez a csoport alapulhat besorolási kategórián vagy más hasonló, nagyjából a fizetés szintjének megfelelő intézkedéseken.
2. A számláló magában foglalja a műveleten közvetlenül dolgozó személy fizetését és a közvetett személyzet (például magas keresetű vezetők, akik többnyire közvetve vesznek részt a műveletben) fizetésének a művelethez köthető bizonyos hányadát (a közvetett költségek művelethez rendelésére vonatkozó szabályok alkalmazandók, például igazolt megosztási kulcs alkalmazása). Felöllelheti a (műveletet végrehajtó) költségközpont vagy vállalati részleg foglalkoztatási költségeit, ahol a munkavállalók összevont csoportján belül a fizetések szintje jelentősen eltérhet. Ez olyan átalányalapú egységköltséget eredményez, amely magában foglalja a műveleten dolgozó személy fizetését és a közvetett fizetések egy részét.

⁽¹⁸⁾ Vö. a személyi jellegű költségek fogalom meghatározásával, 2.2.2. szakasz, 15. o.

Az irányító hatóságoknak azonban érdemes figyelembe venni, hogy a 2. lehetőség várhatóan nem a legraktikusabb megoldás. Javasolt inkább az 1. lehetőséget alkalmazni, vagy olyan óránkénti személyi jellegű költséget kiszámítani, amely (százalékban meghatározott átalány alapján) valamennyi közvetett költséget vagy akár minden további elszámolható költséget is magában foglal (teljes körű óránkénti személyi jellegű költségek).

E lehetőség alkalmazásakor az irányító hatóságoknak figyelembe kell venniük a következőket:

- A „művelet végrehajtását” úgy kell érteni, hogy az a művelet valamennyi lépését magában foglalja. Nem cél a művelet egyes lépéseihez kapcsolódó bizonyos személyi jellegű költségek kizárása;
- A nemzeti támogathatósági szabályoknak meg kell határozniuk az éves bruttó foglalkoztatási költségek körét, a szokásos számviteli gyakorlatra is figyelemmel (lásd: 5.2.1.3. szakasz, 24. oldal);

- A legutolsó éves bruttó foglalkoztatási költséget elszámolások, bérelszámolások stb. formájában dokumentálni kell. Ezt az információt nem kell előzetesen vizsgálni, de ellenőrizhetőnek kell lennie;
- A kedvezményezett korábbi adatain alapuló számítási módszer nem alkalmazható, mivel a rendelet a „**legutolsó**” dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségeket említi;
- A legutolsó dokumentált éves bruttó foglalkoztatási költségekből következik, hogy a referencia-időszak az előző egy év (12 egymást követő hónap). A támogatás feltételeit ismertető dokumentum aláírását követő időszak adatai nem használhatók fel;
- Az elszámolható személyi jellegű költségek kiszámításakor csak a ledolgozott órák száma vehető figyelembe. Az éves szabadságot például már az óránkénti személyi jellegű költségek kiszámításánál figyelembe veszik.

E módszer hozzáadott értéke, hogy az 1720 óra nem vitatható.

Példa (ERFA)

A K+F és az innováció területén a kkv-kezt megcélozó bizonyos projekt típusok esetében gyakorta a személyi jellegű költségek képezik a kulcsfontosságú elemet. Az átalányalapú egységköltség – mint lehetőség – alkalmazása e kkv-k számára üdvözlendő egyszerűsítést jelent. A tevékenységek egységköltségét ez esetben a személyzet által ténylegesen ledolgozott órákra alkalmazott órabéren fejezik ki. Ezt előzetesen meghatározza a támogatás feltételeit ismertető dokumentum, amely a pénzügyi támogatás legmagasabb összegét a maximálisan ledolgozható órák száma és az egységköltség szorzatában rögzíti (a részt vevő személyzet kiszámított költségei).

A ténylegesen felmerült költségek legjobb megközelítésén keresztül a fedezet biztosítására, valamint a régiók és ágazatok közötti eltérések figyelembevételére törekedve, az egység költségét óránkénti személyi jellegű költségként határozzák meg a következő képlet alapján:

Óránkénti személyi jellegű költség = éves bruttó fizetés (beleértve a törvény szerinti díjakat is) osztva a törvényes munkaórák átlagos számával (figyelembe véve az éves rendes szabadságot).

Például: Óránkénti személyi jellegű költség = 60 000 EUR/1980 óra – 190 óra éves rendes szabadság = 60 000/1790 = 33,52 EUR/óra.

A műveletre nyújtott pénzügyi támogatást az órabér, valamint a tényleges és igazolt, ledolgozott munkaórák számának szorzataként számítják ki. Ez megköveteli, hogy a kkv-k megőrizték a személyzet által a projekttel kapcsolatban ledolgozott órákra vonatkozó igazoló dokumentumokat, továbbá az irányító hatóságnak meg kell őriznie az óránkénti személyi jellegű költségeket alátámasztó valamennyi dokumentumot. Elvben az igazolt, ledolgozott óraszám csökkentése a kifizetendő végleges összeg csökkentését eredményezi.

Alternatív példa: A fentiekkel megegyező, az óránkénti személyi jellegű költség azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikkének (2) bekezdésén alapul.

Óránkénti személyi jellegű költségek = a legutolsó dokumentált éves bruttó fizetés (beleértve a törvény szerinti díjakat is) 1720 órával elosztva.

Például: Órabér = 60 000 EUR/1720 óra = 60 000/1720 = 34,88 EUR/óra.

4. EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY ALKALMAZÁSA

4.1. Általános elvek

Egyösszegű átalány alkalmazása esetében a művelet elszámolható költségeinek egészét vagy egy részét egy előre, átalányalapon meghatározott összeg alapján számítják ki (az egyösszegű átalány meghatározását az irányító hatóságnak indokolnia kell⁽¹⁹⁾), a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek megfelelően. A támogatást a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek teljesítése esetén fizetik ki.

Az egyösszegű átalány alkalmazásának célja az arányosság elvének alkalmazásával a kisebb műveletekre nehezedő adminisztratív terhek könnyítése és a nem kormányzati szervezetek (de nem kizárólag ezek) ESB-alapokhoz történő hozzáféréseinek javítása. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartozó egyösszegű átalány ezen okból kifolyólag a 100 000 EUR alatti közpénzekből nyújtott támogatási összegekre korlátozódik.

Ez az összeg megfelel az egyösszegű átalánnyal támogatott tevékenységhez a **kedvezményezett részére vagy a kedvezményezett által** közpénzből nyújtott hozzájárulásnak (kizárva adott esetben a magánrésztételt). Nem tartoznak

ide **a harmadik fél által** valamely műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények (lásd: 7.2.1. szakasz, 41. oldal).

Habár az egyösszegű átalány kombinálható annak érdekében, hogy egyazon műveleten belül az elszámolható költségek különböző kategóriáit vagy a különböző projekteket fedezze, az egyösszegű átalány azonban a vissza nem térítendő támogatásban vagy a visszatérítendő támogatásban részesülő valamely szerv tekintetében nem haladhatja meg összességben a 100 000 EUR közpénzből nyújtott támogatást. A projekten belül ugyanakkor a 100 000 EUR közpénzekből nyújtott támogatást nem meghaladó egyösszegű átalány a ténylegesen felmerült költségekkel és/vagy más egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel együtt is alkalmazható, és a közpénzekből nyújtott támogatás teljes összege meghaladhatja a 100 000 EUR-t.

Az egyösszegű átalány alkalmazásának rendszere olyan támogatások esetében is használható, amikor az átalányalapú egységköltség alapú kifizetés nem bizonyul megfelelő megoldásnak, mint például egy eszköztár kidolgozása, egy kisebb, helyi szeminárium megszervezése és egyéb hasonló műveletek esetében.

4.2. Példák egyösszegű átalányra

Példa (ERFA)

A helyi termékek támogatása érdekében kisvállalkozások egy csoportja közösen kíván részt venni egy kereskedelmi vásáron. A művelet alacsony költsége miatt az irányító hatóság az állami támogatás kiszámítása céljából az egyösszegű átalány alkalmazása mellett dönt. A vállalkozások csoportjának ezért elő kell terjesztenie az elárusítóhely bérlésével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségeket tartalmazó költségvetési javaslatot. E javaslat alapján az egyösszegű átalány összegét 20 000 EUR-ban állapítják meg. A kedvezményezett részére történő kifizetésre a vásáron való részvételre vonatkozó bizonyíték alapján kerül sor. A 20 000 EUR összegben megállapított költségvetést az ellenőrzések (az egyösszegű átalány előre elvégzett kiszámításának ellenőrzése) céljából meg kell őrizni.

⁽¹⁹⁾ Az ETE esetében a monitoring bizottságnak.

Példa (ESZA)

Egy gyermekgondozási szolgálatot üzemeltető nem kormányzati szervezet támogatást igényel új tevékenység elindításához. A szervezet egy részletes költségvetési tervezet benyújtásával egyösszegű átalány formájában kér támogatást a tevékenység megkezdéséhez és egy éven keresztül történő folytatásához. A tevékenységet ettől függetlenül az első évet követően is fenntartaná. Az egyösszegű átalány ebben az esetben fedezné például a gyermekek gondozásáért egy éven keresztül felelős egy személy fizetéséhez kapcsolódó kiadásokat, az új felszerelések értékcsökkenését, az ezen új tevékenységhez kapcsolódó reklámköltségeket és közvetett költségeket, az ügyviteli és számviteli költségeket, a víz, villamosenergia és hőszolgáltatás költségeit, a bérleti költségeket stb.).

A részletes költségvetési tervezet alapján és a hasonló műveletekkel történő összehasonlítást követően az irányító hatóság mindezen költségek fedezésére 47 500 EUR egyösszegű átalány kifizetését biztosítja. A művelet végén ez az összeg a kimenet alapján kerülne kifizetésre a nem kormányzati szervezet számára, amennyiben a megállapodás szerinti számú (10) további gyermek gondozását ellátták. Ennek következtében nem lenne szükséges az ehhez a tevékenységhez kapcsolódóan ténylegesen felmerült költségek igazolása.

Ez ugyanakkor azt jelenti, hogy ha csupán 9 gyermek felügyeletét látnák el, az elszámolható költség nulla lenne, és nem kerülne sor egyösszegű átalány kifizetésére.

Példa (ESZA)

Egy roma nem kormányzati szervezet egy helyi szeminárium megszervezéséhez, valamint a tagállami régióban élő roma közösség társadalmi és gazdasági helyzetével foglalkozó eszköztár kidolgozásához kér támogatást. A támogatás feltételeit ismertető dokumentum tartalmaz egy részletes költségvetési tervezetet és a támogatás célkitűzéseit, azaz 1) a szeminárium megszervezését és 2) a sajátos roma problémákra felhívó eszköztár kidolgozását a régió munkáltatóinak részére.

A művelet mérete és célkitűzése (az átalányalapú egységköltségen keresztül nem könnyen számszerűsíthető költségekkel járó kisebb művelet), valamint a kedvezményezett jellege (helyi nem kormányzati szervezet) miatt az irányító hatóság az egyösszegű átalány alkalmazása mellett dönt.

Az egyösszegű átalány kiszámítása céljából az irányító hatóság mindegyik műveletre vonatkozó, részletes költségvetési tervezetet igényel: a részletes költségvetési tervezet megtárgyalását követően az egyösszegű átalányt 45 000 EUR-ban, két projektre történő lebontás alapján a szemináriumra 25 000 EUR-ban és az eszköztárra 20 000 EUR-ban állapítják meg.

A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglalt feltételek betartása (a szeminárium megszervezése, az eszköztár kidolgozása) esetén a végén 45 000 EUR tekinthető elszámolható költségnek. A támogatás kifizetéséhez szükséges (és ezt követően irattárban megőrzendő) igazoló dokumentum a bizonyíték arra, hogy a szeminárium megszervezése megtörtént, valamint a végleges és teljes eszköztár elkészült.

Amennyiben csupán a projektek egyikét (például a szemináriumot) valósítják meg, akkor a támogatást erre a részre (25 000 EUR) csökkentik, a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltaktól függően.

Példa (EMVA): „A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei” (16. cikk)

Egy elismert minőségi programba történő bekapcsolódáshoz támogatásban részesült mezőgazdasági termelők csoport promóciós rendezvényt kíván szervezni termékeik népszerűsítéséhez. Az irányító hatóság a tevékenység költségét egyösszegű átalányként határozta meg (pl. 15 000 EUR / legalább 50 résztvevős szeminárium). A mezőgazdasági termelők csoportjának bizonyítékokkal kell igazolnia az elvégzett tevékenységet és a résztvevők számát (legalább 50).

5. A SZÁZALÉKBAN MEGHATÁROZOTT ÁTALÁNYALAPÚ FINANSZÍROZÁS, AZ ÁTALÁNYALAPÚ EGYSÉGGKÖLTSÉG ÉS AZ EGYÖSSZEGŰ ÁTALÁNY MEGHATÁROZÁSA

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése és az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdése több módszert is bevezet az egyszerűsített költségek kiszámítására: ezek közül néhány statisztikai adatokon alapul, míg mások a kedvezményezett adatain vagy a rendeletben foglalt elemeken. Vannak köztük fokozott rugalmasságot biztosító módszerek, míg mások szilárd jogbiztonságot nyújtanak vagy alkalmazásuk minimális adminisztratív teherrel jár.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek esetében fontos a módszer megfelelő előzetes értékelése és kapcsolódó dokumentációja, ha ez szükséges, ugyanis **kizárólag a célok teljesítését ellenőrzik utólag.**

5.1. Előzetesen kell megállapítani⁽²⁰⁾

A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban fontos tájékoztatni a kedvezményezetteket a bejelentett kiadások és az elérendő, meghatározott kimenet vagy eredmény indokolásának pontos követelményeiről.

Éppen ezért az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előzetesen kell meghatározni, továbbá bele kell azokat foglalni például az ajánlattételi felhívásba vagy **legkésőbb a támogatás feltételeit ismertető dokumentumba.** A vonatkozó módszereket és feltételeket nemzeti vagy regionális szinten vagy az adott program vonatkozásában bele kell építeni a programra alkalmazandó nemzeti támogathatósági szabályokba. Ez azt is jelenti, hogy ha egyszer meghatározták az átalányalapú egységköltséget, az átalányt vagy (egyösszegű átalány esetén) az összeget, azok már nem változtathatók meg a művelet végrehajtása során vagy azt követően a megnövekedett költségek vagy a rendelkezésre álló költségvetés nem teljes mértékben történt felhasználásának kompenzálására.

Tekintettel arra, hogy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket előre meg kell határozni, a ténylegesen felmerült költségek alapján már végrehajtás alatt álló műveletek esetén kerülni kell a visszamenőleges alkalmazást, mivel

az a kedvezményezettekkel szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében jelentős munkaterhet róna a nemzeti hatóságokra.

Kivételes esetben azonban, több évig tartó műveletek esetén lehetséges a számláknak és a művelet megfelelő tevékenységeinek lezárása, vagyis a művelet első részének végrehajtása után lehetőség nyílik a művelet fennmaradó részére/időtartamára a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, az átalányalapú egységköltség vagy az egyösszegű átalány bevezetése. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében ezekben az esetekben egyértelműen el kell különíteni azt az időszakot, amelyek tekintetében ténylegesen felmerült költségeket jelentenek be, attól az időszaktól, amelyben a költségeket az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alapján jelentik be.

5.2. Igazságos, méltányos és ellenőrizhető számítási módszer⁽²¹⁾

5.2.1. Általános elvek

5.2.1.1. Igazságosnak kell lennie

A számításnak ésszerűnek kell lennie, azaz valós körülményeken kell alapulnia, nem lehet eltúlzott vagy szélsőséges.

Ha egy adott egységköltség a korábbiakban 1 EUR és 2 EUR között alakult, akkor a Bizottság nem számít 7 EUR egységre. Ebből a szempontból rendkívüli fontosságú az egységköltségen, a százalékban meghatározott átalányon vagy az egyösszegű átalányalapon meghatározott költség megállapítására alkalmazott módszer. Az irányító hatáságnak meg kell tudnia magyarázni és indokolnia kell tudni választásait. Egy „ideális” igazságos számítási módszer egyedi feltételekhez vagy igényekhez tudja igazítani az átalányokat. Egy távoli régióban például egy projekt végrehajtása a magasabb szállítási költségek miatt nagyobb költségekkel járhat, mint egy központi

⁽²⁰⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (6) bekezdése.

⁽²¹⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja.

régióban; ezt a tényezőt figyelembe kell venni, amikor a két régióban hasonló projektekre kifizendő egyösszegű átalányról vagy százalékban meghatározott átalányról döntenek.

Az egyszerűsített költségekkel semmilyen esetben sem szabad visszaélni (pl. a százalékban meghatározott átalány közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontja alapján történő kiszámítása nem vezethet a művelet költségeinek rendszerszintű inflálódásához és a műveletek nem bonthatóak szét annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az egyösszegű átalány módszeres használatát).

Az ellenőrzés célja az átalányok megállapításához használt bázisértéknek, valamint annak a vizsgálata, hogy a végül megállapított átalányok ténylegesen összhangban vannak-e ezzel a bázisértékkel.

5.2.1.2. Méltányosnak kell lennie

A „méltányos” kifejezés elsősorban arra utal, hogy nem részesít előnyben egyes kedvezményezetteket vagy műveleteket másokkal szemben. Az átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány vagy százalékban meghatározott átalány alapján meghatározott költség számítása során egyenlő bánásmódot kell biztosítani a kedvezményezettek és/vagy műveletek tekintetében.

A példák között szerepelnek az átalányokban vagy összegekben megjelenő, a kedvezményezettek vagy műveletek objektív jellemzői vagy a politikák kifejezett célkitűzései által nem indokolt különbségek.

Az irányító hatóságok, valamint az ellenőrző hatóság és a Bizottság ellenőrei nem fogadják el meghatározott kedvezményezetti csoportokat vagy művelet típusokat indokolatlanul megkülönböztető számítási módszereket.

5.2.1.3. Ellenőrizhetőnek kell lennie

A százalékban meghatározott átalányok, átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány meghatározásának ellenőrizhető igazoló dokumentumokon kell alapulnia.⁽²²⁾ Az irányító hatóságnak bizonyítania kell tudni az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség meghatározásához használt bázisértéket. Kulcsfontosságú kérdés a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés biztosítása.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség tekintetében alkalmazott módszert meghatározó szervnek dokumentálnia kell legalább az alábbiakat:

- a számítási módszer leírása, beleértve a főbb számítási lépéseket;

⁽²²⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti módszer kiválasztásának időpontjától függetlenül az alkalmazás ideje alatt végig ellenőrizhetőnek kell lennie.

- az elemzéshez és a számításokhoz felhasznált adatforrások, ideértve az adatok tervezett műveletek szempontjából vett relevanciájának, valamint az adatok minőségének értékelését;
- magát az egyszerűsített költség értékének meghatározását célzó számítást.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszer esetén az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek „ex nihilo” módon történő meghatározása nem elfogadható.

5.2.2. Módszerek a gyakorlatban

A közös rendelkezésekről szóló rendelet több olyan lehetőséget ismertet, amelyek eleget tesznek az igazságos, méltányos és ellenőrizhető kritériumnak:

5.2.2.1. Statisztikai adatok vagy más objektív információk alkalmazása

A statisztikai adatok vagy más objektív információk például felmérések, ajánlattételi felhívások, hasonló típusú műveletek alapján kialakított referenciaérték stb. formáját ölthetik. Ez általában számos műveletre / kedvezményezettre alkalmazandó egységes rendszereket eredményez. Valójában a Bizottság tapasztalatai azt mutatják, hogy noha az egyösszegű átalány, az átalányalapú egységköltség és a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás előzetes meghatározására számos módszer alkalmazható, ezek közül a legelterjedtebb a korábbi adatok statisztikai elemzése. Adatforrásként felhasználhatók például a korábbi igazolt kiadások. Ha a felhasznált adatok nem igazoltak, az irányító hatóságnak ellenőriznie kell azokat.

Másik megoldásként alkalmazhatók ajánlattételi felhívások: a tagállamok előzetesen közzétennék az egyösszegű átalányban kifejezett támogatások számításának alapját, valamint azt, hogy ez *igazságos, méltányos és ellenőrizhető*. Ez azt jelenti, hogy a pályázóknak ismerniük kell a támogatás alapján szolgáló kritériumokat, valamint hogy e kritériumoknak szabványosaknak és azonos projekt típusoknál minden pályázóra alkalmazandóknak kell lenniük.

Egy ajánlattételi felhívás esetén például az irányító hatóságnak választ kell tudnia adni a következőkhöz hasonló kérdésekre: „Az ajánlattételi felhívás teljes-e a szükséges adatok tekintetében? Az egyösszegű átalány meghatározásához szükséges elemeket helyesen határozták-e meg és magyarázták-e el előzetesen? Az irányító hatóság ellenőrzi-e, hogy például a benyújtott részletes költségvetési tervezetben feltüntetett költségek ésszerűek és elfogadhatóak-e az egyösszegű átalánynak a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban való meghatározása tekintetében?”

További megoldásként szolgálhatna az is, ha a tagállamok valamely adott tevékenységre meghatároznák az adott egyösszegű általányt, és ezen összeg alapján tennének közzé ajánlattételi felhívásokat, a legjobb ajánlatokat finanszírozva.

5.2.2.2. Az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatok alkalmazása⁽²³⁾

Az alább ismertetett módszereket a kedvezményezettekre kell alkalmazni. A kedvezményezettspecifikus adatok használatához kapcsolódó követelményekre tekintettel azonban ezek a módszerek olyan kedvezményezettek számára kínálnak egyszerűsített megoldást, akik a programozási időszak során több projektet hajtanak végre.

a) Az egyes kedvezményezettek ellenőrzött múltbeli adatai:

Ennek alapján kedvezményezettspecifikus ad hoc rendszer jön létre. Az adatoknak szükség esetén csak a kedvezményezett művelethez kapcsolódó költségközpontjára vagy vállalati részlegére kell kiterjedniük.

A módszer a kedvezményezett korábbi, az egyszerűsített költségek által érintett elszámolható költség-kategóriák tekintetében felmerült tényleges költségekre vonatkozó számviteli adatainak összegyűjtésén alapul. Ebből következik, hogy a kedvezményezett szintjén elfogadható analitikus számviteli rendszernek kell működnie. Feltételezi továbbá, hogy az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket igazoló számlásból a nem támogatható kiadásokat kizárják.

Amikor az irányító hatóság e módszer alkalmazása mellett dönt, ismertetnie kell az alábbiakat:

- az érintett költségkategóriák;
- az alkalmazott számítási módszer;
- a felhasználandó adatsorok hossza: **legalább három évre visszamenőleg** szükség van a számviteli adatokra, hogy meg lehessen határozni a tényleges költségeket egy adott évben befolyásoló esetleges kivételes körülményeket, valamint a költségösszegeket jellemző tendenciákat. A hároméves referencia-időszak alkalmazását az éves ingadozások figyelembevétele indokolja;
- az alkalmazandó referenciaösszeg, például a referencia-időszakra vetített átlagos költség vagy az elmúlt három évben elkönyvelt költségek;
- a referenciaösszeg aktualizálásához szükséges kiigazítások, ha vannak ilyenek.

⁽²³⁾ Az e szakaszban tárgyalt módszerek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontjában szereplő módszerek. Az ESZA 14. cikkének (3) bekezdése nem tartozik e követelmények hatálya alá.

b) Az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának alkalmazása:

A szokásos számviteli gyakorlatok olyan gyakorlatok, amelyeket a kedvezményezett rendes (azaz az uniós támogatáshoz nem kapcsolódó) valamennyi napi tevékenységéhez és pénzügyei elszámolásához alkalmaz. Ezeknek a módszereknek összhangban kell állniuk a nemzeti számviteli szabályokkal és standardokkal. Az alkalmazás időtartama nem lényegi tényező. Az a számviteli gyakorlat nem tekinthető „szokásosnak”, amelyet egy adott művelet vagy uniós támogatás tekintetében személyre szabtak.

Fontos, hogy különbséget tegyünk a tényleges költségek és az egyes kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlata alapján meghatározott költségek között.

Ennek alapján „a kedvezményezett számára ténylegesen felmerült költségek” a lehető legpontosabban kiszámított, általában a művelet időtartamára vonatkozóan fizikai személyenként értett költségek. A gyakorlatban az óránkénti személyi jellegű költségek esetében nevezőként elfogadható egységórák alkalmazása (lásd például a 3.2. szakaszban a 19. oldalon szereplő 1720 órás példát), a „tényleges költségek” számításához használt számláló azonban a tevékenységben részt vevő minden egyes személy tekintetében az összes elszámolható személyi jellegű költség.

A kedvezményezett költségelszámolási gyakorlatain alapuló óránkénti költség kiszámítható a munkavállalók egy nagyobb csoportjának átlagos díjazási költségei alapján. Ez a csoport többnyire besorolási fokozaton vagy más hasonló intézkedésen alapul, amely nagyjából megfelel a fizetési szintnek, lehet azonban (a művelethez kapcsolódó) költségközpont vagy vállalati részleg is, ahol az összevont munkavállalói csoporton belül a fizetések szintje jelentősen eltérhet.

Ez azt jelenti, hogy a költségelszámolási gyakorlatok alkalmazásával kapott költségösszegek általában eltérnek a tényleges költségektől. Emellett egy adott művelet és egy adott — rövid — időszak tekintetében (a felhasznált adatok egy évet ölelnek fel) kedvezményezett-specifikusak (vagy akár részlegspecifikusak).

Az egyenlő bánásmód és annak biztosítása érdekében tehát, hogy a támogatás nem támogatható költségekre ne terjedjen ki, a támogatás feltételeit ismertető és a kedvezményezetteket saját költségelszámolási gyakorlataik alkalmazására felhatalmazó dokumentumban minimumfeltételeket kell meghatározni. E minimumfeltételek célja annak biztosítása, hogy a költségelszámolási gyakorlatok elméletben és gyakorlatban is igazságos és méltányos rendszert eredményezzenek. Ebből következik, hogy a kedvezményezett szintjén elfogadható analitikus számviteli rendszernek kell működnie. Feltételezi továbbá, hogy a nem támogatható kiadásokat kizárják a számlásból.

c) Az egyes kedvezményezettekre vonatkozó adatok alkalmazásának közös követelményei

Attól függően, hogy az irányító hatóság milyen biztosítékot szerzett a kedvezményezett belső irányítási és kontrollrendszerétől, szükség lehet a kedvezményezettre vonatkozó adatok külső könyvvizsgáló, illetve állami szervek esetén hozzáértő és független számvitelért felelős tisztviselő általi igazolására, ami szavatolja az irányító hatóság által vizsgált referenciaadatok megbízhatóságát. A korábbi adatok igazolása a jogszabályban előírt és a szerződéses auditok részeként is elvégezhető. Az így végzett adatigazolás az a külső könyvvizsgálónak vagy a független számvitelért felelős tisztviselőnek alapos ismeretekkel kell rendelkeznie az ESB-alapokról szóló rendeletekről például az ellenőrzési nyomvonal, az alapul vett költségek elszámolhatósága és az alkalmazandó jog tekintetében.

Abban az esetben, ha a korábbi számviteli adatokon belüli hiba vagy szabálytalanság kockázatát alacsonynak ítélik, a számítási módszer előzetesen nem ellenőrzött adatokon is alapulhat. Az irányító hatóságnak objektív módon igazolnia kell tudni, hogy a kockázat valóban alacsony, és miért véli úgy, hogy a kedvezményezett számviteli rendszere megbízható, teljes és pontos. Az irányító hatóságnak mindenesetre eseti alapon legkésőbb a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentum kidolgozásakor értékelnie és igazolnia kell ezeket az egyes kedvezményezettre vonatkozó adatokat.

A fent ismertetett kedvezményezettspecifikus módszereket az irányító hatóságoknak azok végrehajtása előtt körültekintően meg kell vizsgálniuk. Az ilyen ad hoc rendszerek létrehozása komoly terhet jelenthet, ezért javasolt, hogy az irányító hatóságok csak olyan esetben alkalmazzák ezt a rendszert, ahol a program(ok) jelentős részét egy kedvezményezett, például az Oktatási Minisztérium, egy egyetem vagy az állami foglalkoztatási szolgálat hajtja végre.

5.3. Más területekről származó átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány és százalékban meghatározott átalány alkalmazása

5.3.1. Más uniós szakpolitikák

5.3.1.1. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) pontja

E módszer elsődleges célja az uniós szakpolitikák szabályainak összehangolása. A módszer pontosítani kívánja, hogy amennyiben a Bizottság egy uniós szakpolitika keretében egy adott kedvezményezett- vagy művelettípusra vonatkozóan már kidolgozott egyszerűsített költségeket, a tagállam/Bizottság nem köteles ezt az ESB-alapokkal kapcsolatos szakpolitika

keretében megismételni, hanem a módszert és eredményeit közvetlenül újból felhasználhatja.

Valamennyi alkalmazandó uniós módszer használható hasonló műveletek és kedvezményezettek esetén. A 2007 és 2013 között alkalmazott, de 2013-tól megszüntetett módszerek nem alkalmazhatók. Amennyiben a módszer a programozási időszak során módosul, ugyanezt a módosítást az annak időpontja után kiválasztott ESB-alapbeli projektek esetén is alkalmazni kell.

Meglévő uniós módszer újbóli igénybevételekor az irányító hatóságnak biztosítania és dokumentálnia kell, hogy:

- a módszer egészét (például a közvetlen/közvetett költségek, az elszámolható kiadások, a hatály meghatározása) újra felhasználják, nem pedig csak annak eredményeit (X %-os átalány);
- a módszert hasonló típusú műveletekre és kedvezményezetteknek kell alkalmazni;
- hivatkoznak a más uniós szakpolitikákban alkalmazott módszerre.

5.3.1.2. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének c) pontja

A 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽²⁴⁾ 20. és 21. cikke meghatározza a más uniós szakpolitikák keretében a közvetett költségszámítási módszerekben alkalmazott átalányokat, valamint azok közös rendelkezésekről szóló rendeletben való alkalmazásának hatályát:

- Horizont 2020: a felhatalmazáson alapuló rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek esetén a közvetett költségekre vonatkozóan 25 %-os átalány alkalmazható az ESB-alapok azon műveleteire, amelyek megfelelnek a Horizont 2020 keretprogramban kínált lehetőségeknek.⁽²⁵⁾ Az e rendeletben szereplő százalékban meghatározott átalány alkalmazását célzó módszertan valamennyi vonatkozó elemét alkalmazni kell. Az alvállalkozásba adás közvetlen költségeit és a harmadik fél által rendelkezésre bocsátott, nem a kedvezményezett telephelyein használt erőforrások költségeit, valamint a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatást ki kell zárni azon költségek köréből, amelyek alapján az elszámolható költségek kiszámításához a százalékos átalányt alkalmazni kell (az 1. költségtípusból való kizárás).
- LIFE program: a felhatalmazáson alapuló rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek teljesülésekor a LIFE-hoz hasonló projektek keretében a költségvetési rendelet 124. cikkének (4) bekezdésében foglaltak szerint

⁽²⁴⁾ A Bizottság 2014. március 3-i 480/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az 1303/2013/EU rendelet módosításáról, HL L 138., 2014.5.13., 25. o.

⁽²⁵⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló 1290/2013/EU rendelet 29. cikkének (1) bekezdése.

igénybe vehető a közvetlen költségek 7 %-ának megfelelő átalány.

Mindkét esetben hivatkozni kell a felhatalmazáson alapuló rendelethez és a támogatás feltételeit ismertető dokumentum vonatkozó cikkére.

5.3.2. Vissza nem térítendő támogatások tagállami rendszerei⁽²⁶⁾

Az elv megegyezik az uniós szakpolitikáknál alkalmazott lehetőségekkel (lásd: 5.3.1. szakasz, 26. oldal). Az uniós szakpolitikai módszer másolata helyett azonban itt a nemzeti módszerek másolatáról van szó: a nemzeti támogatási rendszerek keretében alkalmazott százalékban meghatározott átalányok, illetve egységköltség vagy egyösszegű átalány (például ösztöndíjak, napidíjak) további számítások nélkül alkalmazhatók. Az alkalmazott nemzeti módszertant nem, csak annak alkalmazását ellenőrzik.

Valamennyi alkalmazandó nemzeti módszer használható az ESB-alapokból támogatott hasonló műveletek és kedvezményezett esetében, **feltéve, hogy ezeket a módszereket olyan műveletekre vonatkozóan is alkalmazzák, amelyek kizárólag nemzeti alapokból támogatottak, egyéb uniós támogatás vagy külső segítségnyújtás tárgyát nem képezik.** Más szóval a csak az ESB-alapok céljára alkalmazott módszerek nem tekinthetők nemzeti módszernek. A nemzeti műveletekre és a programból támogatott műveletekre alkalmazott módszerek egyaránt elfogadhatók.

Ezenfelül a megszüntetett nemzeti módszerek nem vehetők igénybe. Amennyiben a módszer a programozási időszak során módosul / megszűnik, ezt a módosítást alkalmazni kell, de csak a módosítás / megszüntetés időpontja után *kiválasztott* ESB-alapbeli projektek esetén.

Regionális és helyi számítási módszerek is engedélyezhetők, ezeket azonban a használatuk helye szerinti földrajzi területen kell alkalmazni.

Meglévő nemzeti módszer újbóli igénybevételekor az irányító hatóságnak ugyanazokat az információkat kell biztosítania és dokumentálnia, mint az uniós módszerek átvételekor:

- a módszer egészét (például és adott esetben elszámolható kiadások, a hatály) újra felhasználják, nem pedig csak annak eredményeit (X összegű egyösszegű átalány);
- ugyanazon vagy kisebb földrajzi területen alkalmazzák (ennél fogva ha egy módszert csak egy régióban alkalmaznak, az érintett régióban újból felhasználható, a tagállam olyan más régióban azonban, ahol a nemzeti módszer nem alkalmazandó, nem használható);
- a módszert hasonló típusú műveletekre és kedvezményezetteknek kell alkalmazni;
- annak igazolása, hogy ezt a módszert használják kizárólag nemzeti alapokból támogatott műveletek esetében.

5.3.3. A műveletek és a kedvezményezettek hasonlóságának értékelése

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének b) és c) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára a hasonló típusú művelet és kedvezményezett esetén alkalmazott számítási módszerek és a kapcsolódó egységköltség, egyösszegű átalány és százalékban meghatározott átalány újbóli felhasználását. Általános elvként a módszer minden olyan elemét figyelembe kell venni, amely hatással lehet az egységköltségre / egyösszegű átalányra / százalékban meghatározott átalányra. Ha egy művelet és annak kedvezményezettje egy másik program keretében támogatható volt, e másik program meglévő számítási módszere és a kapcsolódó egységköltség / százalékban meghatározott átalány / egyösszegű átalány alkalmazható. Ezen túlmenően eseti alapú elbírálás szükséges.

⁽²⁶⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének c) pontja.

Példa (ERFA/ESZA)

A kutatás területén egy százalékban meghatározott átalányon alapuló program egyetemi hálózatokat támogat azzal a feltétellel, hogy a műveletben legalább 3 tagállam olyan egyetemei vesznek részt, amelyek az elmúlt három évben legalább 10 publikációt tettek közzé. A publikációk számára vonatkozó kritérium nem befolyásolja a százalékban meghatározott átalány mértékét, a többi kritérium, azaz a kutatás, a hálózatépítés és a legalább 3 tagállam egyetemei azonban igen. Az e kritériumoknak megfelelő műveletek esetén alkalmazható ez a módszer.

5.4. A közös rendelkezésekről szóló rendeletben és az alapspecifikus szabályokban meghatározott ráták alkalmazása⁽²⁷⁾

A közös rendelkezésekről szóló rendelet és az alapspecifikus szabályok több olyan rátát határoznak meg, amelyek célja, hogy „használatkész” rendszereket nyújtsanak a tagállamok számára. Ezzel maximális jogbiztonságot kívánnak teremteni és csökkenteni szeretnék a kezdeti munkaterhet vagy a rendszer létrehozásához szükséges rendelkezésre álló adatok iránti igényt, mivel nem kell az alkalmazandó ráták meghatározását célzó számítást végezni. Ezek a rendszerek azonban rugalmatlanok és nem minden művelettípushoz megfelelők.

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott rendszer az öt ESB-alapra alkalmazandó: a közvetett költségekkel járó műveletek esetében a közvetett költségek az elszámolható közvetlen személyi jellegű költségek 15 %-aként számíthatók ki. Ez a legmagasabb megengedett arány. A tagállamok ezt vagy az ennél alacsonyabb arányokat célzott számítás elvégzése nélkül alkalmazhatják. Ha azonban az irányító hatóság úgy dönt, hogy nem minden kedvezményezettre alkalmazza ezt az arányt, bizonyítania kell tudni, hogy tiszteletben tartották az egyenlő bánásmód elvét. Ugyanez a helyzet az ESZA-rendelet

14. cikkének (2) bekezdése és az ETE-rendelet 19. cikke esetében (lásd még: 2.2.3. szakasz, 17. oldal).

5.5. A közvetett költségekre vonatkozó százalékban meghatározott átalány, az egyösszegű átalány és az átalányalapú egységköltség kiigazítása

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke nem rendelkezik az egyszerűsített költségek kiigazításáról. Éppen ezért a kiigazítás nem kötelező. Az irányító hatóság azonban szükségesnek tarthatja az egyszerűsített költségek kiigazítását új ajánlat-tételi felhívás indításakor vagy időszakosan, az indexálás vagy gazdasági változások – pl. energiaköltségek, fizetési szintek stb. változásainak – figyelembevétele érdekében. A Bizottság javasolja, hogy a módszertanba illesszenek be automatikus (például az infláción vagy a fizetések változásán alapuló) kiigazításokat.

A kiigazított átalányok csak a jövőben végrehajtandó projektekre alkalmazhatóak, visszamenőleg nem.

Bármely elvégzett felülvizsgálat esetén az irányító hatóságnak megfelelő igazoló dokumentációval kell tudni alátámasztania a kiigazított átalányokat vagy összegeket.

⁽²⁷⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének d) pontja.

5.6. Az alapspecifikus szabályok alapján kidolgozott egyedi módszerek az összegek meghatározására

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdése az egyszerűsített költségek meghatározásának négy módját ismerteti, és kimondja, hogy az alapspecifikus rendeletek további módszereket határozhatnak meg.

ESZA-specifikus szabályok

Az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdése az ESZA estében egyedi lehetőséget biztosít arra, hogy amennyiben a közpénzből nyújtott vissza nem térítendő támogatás és visszatérítendő támogatás összege nem haladja meg a 100 000 EUR-t, a számítást a költségvetés-tervezetre való hivatkozás útján végezzék el. Ezt az összeget a kedvezményezettnek fizetendő maximális köztámogatásként kell érteni, a kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban foglaltak szerint (lásd: 7.2.2. szakasz, 42. oldal). Nem tartozik ide a kedvezményezett által közpénzből biztosított hozzájárulás, ha van ilyen, illetve a harmadik fél által valamely műveletben részt vevők javára kifizetett juttatások vagy illetmények.

E rendkívül rugalmas lehetőség célja az, hogy a kisebb ESZA-műveletek esetében megkönnyítse az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek kötelező alkalmazását. A módszer akkor is lehetővé teszi egyes egyszerűsített költségek kiszámítását, ha nem hoztak létre általános rendszert, vagy ha nagyon sajátos műveletről van szó. Az ilyen művelethez vagy projekthez kapcsolódó egyedi egyszerűsített költségeket a költségvetés-tervezet alapján számítják ki. A költségvetést az irányító hatóság az alkalmazott egyszerűsített költségelszámolást igazoló dokumentumként archiválja. A művelet/projekt pénzügyi irányítása és az irányítás ellenőrzése csak az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeken, nem pedig magán a költségvetésen alapul.

A költségvetést ugyanúgy kell értékelni, mint a ténylegesen felmerült költségek alkalmazásakor. E tekintetben határozottan javasolt, hogy az irányító hatóságok paramétereket vagy olyan maximális költségszinteket dolgozzanak ki, amelyek legalább a költségvetésben szereplő legfontosabb költségek e paraméterekkel való összehasonlításakor alkalmazhatók. Ilyen paraméterek vagy maximális költségszintek hiánya megnehezítheti az irányító hatóság számára az egyenlő bánásmód, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítását. Noha ez javasolt, a költségvetés értékelésekor nem szükséges, hogy az irányító hatóság összehasonlítsa a lehetséges kedvezményezett által benyújtott részletes költségvetés-tervezetet a megfelelő műveletekkel.

Az irányító hatóságnak a költségvetés-tervezetet és a költségvetés irányító hatóság általi értékelését igazoló dokumentumokat a támogatott projekthez kapcsolódó dokumentumokkal együtt archiválnia kell. Az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, az alkalmazandó szabályokat ismertető dokumentumnak a költségvetés-tervezet nem része.

Ugyanazon kedvezményezett több ízben történő támogatása esetén javasolt a részletes költségvetés-tervezetet a korábbi támogatott műveletekkel összevetni.

Példa a költségvetés-tervezet használatára (csak ESZA)

Egy kedvezményezett új végrehajtási eszközök bemutatása céljából szemináriumot kíván szervezni 50 résztvevő számára.

A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyiséget bérelnek, több előadó külföldről érkezik és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett a személyzethez (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákhoz, informatikai támogatáshoz stb. kapcsolódó közvetett költségek is felmerülnek.

A költségvetés-tervezet a következő:⁽²⁸⁾

Összes közvetlen költség	45 000
Közvetlen személyi jellegű költségek	30 000
Terembérlési költségek	4 000
Utazási költségek	5 000
Étkezés	1 000
Tájékoztatás és nyilvánosság	5 000

Összes közvetett költség	7 000
Közvetett személyi jellegű költségek	4 000
Áramszolgáltatás, telefon	3 000

Az irányító hatóság és a kedvezményezett a költségvetés-tervezetet megvitatja és elfogadja. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőség kiszámítása ezen adatok alapján fog történni.

Az irányító hatóság dönthet úgy, hogy a vissza nem térítendő támogatást a szemináriumi résztvevők számától függően egységköltség alapján számítja ki: egységköltség = 52 000 EUR/50 = 1040 EUR / résztvevő.

Az irányító hatóság és a kedvezményezett között létrejött, az alkalmazandó szabályokat ismertető dokumentumban szerepelnie kell az átalányalapú egységköltség meghatározásának (mit jelent a résztvevő), a résztvevők maximális (minimális) számának, az igazolás előírt módjának és az egységköltségnek (1040 EUR).

Mindemellett a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell az ESZA 14. cikkének (3) bekezdésére.

⁽²⁸⁾ **Figyelmeztetés:** Ez a költségvetés-tervezet csak tájékoztató jellegű, és nem tekinthető kellően részletes költségvetés-tervezetnek.

6. AZ IRÁNYÍTÁSI ÉS KONTROLLRENDSZERT ÉRINTŐ KÖVETKEZMÉNYEK

6.1. A közös ellenőrzési- és kontrollmegközelítés szükségessége

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekre vonatkozó rendelkezések az ellenőrzés és a kontroll szempontjából elmozdulást jelentenek a ténylegesen felmerült költségek elvétől. A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány a költségek előzetes közelítését foglalják magukban, például a korábbi adatok vagy piaci árak átlagai és felmérései alapján. Az ilyen rögzített díjak velejárója, hogy természetükből adódóan meghaladják, vagy nem érik el a támogatott művelet tekintetében felmerült költségeket. Az irányítás ellenőrzéséért felelős személyeknek és a könyvvizsgálóknak a projekttel kapcsolatos ráfordítások és költségek helyett jobban kell majd összpontosítaniuk a projektek eredményeire.

Ez az útmutató a bizottsági ellenőrzési- és kontrollmegközelítést ezen új, egyszerűsített költségek tekintetében a lehető legátláthatóbbá kívánja tenni annak érdekében, hogy biztosítsa a tagállamok – jelesül az irányító hatóságok, az igazoló hatóságok, ellenőrző hatóságok, közreműködő szervezetek és kedvezményezettek – számára azt a magabiztosságot, hogy ezen megoldások alkalmazásával habozás és bizonytalanság nélkül járhatnak el.

Egyaránt fontos az, hogy – a bejelentett kiadás jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó következtetések levonása során az egységes bánásmód biztosítása érdekében – a nemzeti hatóságok és a Bizottság közös megközelítést tartsanak fenn a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozásra, az átalányalapú egységköltségre és az egyösszegű átalányra vonatkozó ellenőrzés és kontroll tekintetében. Ezért a tagállami hatóságok számára ajánlott, hogy az ilyen egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek ellenőrzése során ugyanazt az ellenőrzési megközelítést alkalmazzák.

6.2. Az egyszerűsített költségelszámolás kontrolljára és ellenőrzésére vonatkozó általános megközelítés

Egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása esetén a kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége meghatározásának céljából az irányítás ellenőrzését és az auditokat végzők nem ellenőrzik a százalékban meghatározott átalányok, az

átalányalapú egységköltség vagy az egyösszegű átalány alapjául szolgáló, ténylegesen felmerült költségeket. A Bizottság és a nemzeti hatóságok a műveleti költségek számítását ellenőrzik, valamint jogszerűségi és szabályszerűségi ellenőrzéseket végeznek. Mindazonáltal ezeket az ellenőrzéseket más módon, az egyszerűsített költségek megállapításához alkalmazott számítási módszerek alapján, nem pedig projektenként, a pénzügyi igazoló dokumentumok alapján folytatják le.

Amennyiben a tagállam a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. és 68. cikkének rendelkezéseivel összhangban álló és az ezen útmutatóban foglalt ajánlásokat és bevált gyakorlatokat figyelembe vevő módszertant dolgozott ki, továbbá nincsenek csalásra vagy visszaélésre utaló jelek,⁽²⁹⁾ a Bizottság nem kérdőjelezi meg az alkalmazott rendszert.

A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás, átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány használata esetén alkalmazott ellenőrzési és kontrollmódszertan az alábbi ellenőrzéseket foglalja magában:

1. A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (lásd: 2. fejezet, 15. oldal), az átalányalapú egységköltség (lásd: 3. fejezet, 18. oldal) vagy az egyösszegű átalány (lásd: 4. fejezet, 21. oldal) meghatározásához alkalmazott számítási módszer ellenőrzése, amely költségeket a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében előírt egy vagy több módszer alapján kell meghatározni (lásd: 5. fejezet, 23. oldal). Az ellenőrzést az irányító hatóság és/vagy (a 67. cikk (5) bekezdése a) pontjának ii. és iii. alpontja szerint a kedvezményezettek saját adatain alapuló rendszerek esetében) a kedvezményezett szintjén kell elvégezni. Az ellenőrzések a választott módszertől függően különbözhetnek, és a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdése b) pontjának, az ESZA-rendelet 14. cikke (2) bekezdésének és az ETE-rendelet 19. cikkének alkalmazásakor a költségkategóriák meghatározására korlátozódnak. A kedvezményezett adatain (korábbi adatok, szokásos számviteli gyakorlat) alapuló számítási módszerek előzetes ellenőrzése és kontrollja bizonyos sajátosságokkal bír (lásd: 5.2.2.2. szakasz c) pont, 25. oldal);
2. Egységköltség és egyösszegű átalány esetén a meghatározott módszer helyes alkalmazásának ellenőrzése a projekt kimeneteinek, illetve eredményeinek vizsgálata révén;

⁽²⁹⁾ Azaz az elfogadott, valamint hatékony és eredményes – például az ezen útmutatóban foglalt – gyakorlatokkal ellentétes események vagy gyakorlatok.

3. Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás esetén a „ténylegesen felmerült költségek” elve alapján azon elszámolható költség-kategóriák ellenőrzése, amelyekre az átalányt alkalmazzák (vagy azok kiszámításának ellenőrzése abban az esetben, ha egyéb egyszerűsített költség-számolási lehetőségeket használnak azok kiszámítására), valamint adott esetben az elszámolható költségek más, a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerben figyelembe nem vett kategóriáinak ellenőrzése.

Az egyszerűsített költség-számolási lehetőségek nem mentesítenek az összes alkalmazandó uniós és nemzeti szabály – például a nyilvánosságra, a közbeszerzésre, az esélyegyenlőségre, a fenntartható környezetre, az állami támogatásokra stb. vonatkozó szabályok – teljes mértékben történő tiszteletben tartására irányuló kötelezettség alól (lásd: 1.6.2. szakasz, 12. oldal). Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás esetén a ténylegesen felmerült költségek alapján igazolt, más költségkategóriák kiszámításához alkalmazott költségkategóriákat nem tekintik egyszerűsített költség-számolási lehetőséget alkalmazó költségeknek.

Az alkalmazandó szabályok betartására irányuló horizontális, tematikus ellenőrzések alkalmával a közbeszerzések során követett eljárásokat is lehet elemezni abban az esetben, ha a kockázatértékelés különleges szabálytalansági kockázatot állapít meg⁽³⁰⁾, ez azonban csak a közbeszerzési eljárások betartásának igazolására szolgál, a kifizetett összegek vizsgálatára nem. A közbeszerzési eljárások megsértésének megállapítása esetén nehéz vagy akár lehetetlen lehet az operatív szinten érvényesülő hatás számszerűsítése; ennek ellenére a Bizottság a százalékban meghatározott átalánnyal kapcsolatban korrekciót végezhet és kötelezettség-szegési eljárást indíthat. Az irányító hatóságok szintén kötelesek fellépni, ha ilyen jogsértést tapasztalnak.

A számítási módszer ellenőrzése során a Bizottság a különböző feltételek teljesítésének ellenőrzésére összpontosít, és valamely meghatározott módszer másikkal szembeni kiválasztásának indokait nem kérdőjelezi meg. Az irányító hatóságnak megfelelő nyilvántartást kell vezetnie a számítási módszerről, továbbá bizonyítania kell tudni a százalékban meghatározott átalány, átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány meghatározásának alapját. A számítási módszer dokumentálása céljából vezetett nyilvántartásra a közös rendelkezésekről szóló rendelet 140. cikkének⁽³¹⁾ és az 1306/2013/EU rendelet 49. cikkének⁽³²⁾ követelményei vonatkoznak.

A lehetőségek együttes alkalmazása esetén az „egyszerűsített költségek” egyes típusai tekintetében megkövetelt, fent említett ellenőrzéseken kívül az irányítás ellenőrzését és az auditokat végzőknek vizsgálniuk kell, hogy az alkalmazott módszerek biztosítják-e, hogy egy művelet kiadásainak egyes részeit nem

számolták el több módszer alkalmazásával, ami a költségek kettős finanszírozását eredményezné.

6.3. A pénzügyi irányítás tekintetében meglévő következmények...

6.3.1. Általános rendelkezések

Százalékban meghatározott átalány, egységköltség vagy egyösszegű átalány alkalmazásakor az egyszerűsített költség-számolás hatálya alá tartozó kiadási kategóriákhoz tartozó tényleges költségeket nem kell igazolni, ideértve adott esetben az értékcsökkenést és a természetbeni hozzájárulásokat is. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 69. cikke szerinti természetbeni hozzájárulások figyelembe vehetők a százalékban meghatározott átalány, az átalányalapú egységköltség vagy az egyösszegű átalány kiszámításakor. Az egyszerűsített költség-számolási lehetőség alkalmazásakor azonban nem kell ellenőrizni az alapul szolgáló természetbeni hozzájárulások meglétét, így tehát azt sem, hogy teljesülnek-e az említett rendelet 69. cikkében előírt rendelkezések.

Egységköltség vagy egyösszegű átalány alkalmazásakor:

- A valamely műveletben alkalmazott egységköltség vagy egyösszegű átalány számítási alapjának egyértelműnek kell lennie, és hivatkoznia kell a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében meghatározott egy vagy több számítási módra.
- Tekintettel arra, hogy a kifizetéseket a műveleti mennyiségek/a művelet megvalósítása alapján számítják, mindenképpen biztosítékot kell szerezni arra vonatkozóan, hogy bejelentett tevékenységek vagy kimenetek valóban megvalósultak. A kedvezményezettnek különösen a bejelentett mennyiségeket/a műveleti teljesítés bizonyítékát kell igazolnia, valamint azokat indokolnia és archiválnia szükséges a jövőben elvégzendő vizsgálatok és ellenőrzések céljából. A közvetítő szervezeteknek, irányító hatóságoknak vagy könyvvizsgálóknak az általuk végzett ellenőrzésekhez szükségük van a kedvezményezett által bejelentett mennyiségeket alátámasztó igazoló dokumentumokra. Ez azt jelenti, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja⁽³³⁾ és az 1306/2013/EU rendelet 58. cikke⁽³⁴⁾ szerinti ellenőrzések középpontjában – különösen az „immateriális” műveletek tekintetében – a (ténylegesen felmerült költségeket igazoló, de a művelet megtörténtére vonatkozóan is egybehangzó elemeket szolgáltató) pénzügyi ellenőrzések elsődlegessége helyett inkább a műveletek technikai és fizikai vonatkozásainak ellenőrzése fog állni, aminek részeként **különös hangsúlyt kapnak a végrehajtás során végzett helyszíni ellenőrzések.**

⁽³⁰⁾ A közbeszerzés ellenőrzését kiváltó tényezők lehetnek újságcikkek, a visszaéléseket bejelentő személyek, az Arachne projekt stb.

⁽³¹⁾ Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az ETHA esetében alkalmazandó.

⁽³²⁾ Az EMVA esetében alkalmazandó.

⁽³³⁾ Az EMVA esetében alkalmazandó.

⁽³⁴⁾ Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az ETHA esetében alkalmazandó.

Ilyen feltételek mellett **az egységköltés/egyösszegű átalány alkalmazása alapján kiszámított és megtérített költségeket bizonyított kiadásoknak kell tekinteni,**

épp úgy, mint a számlákkal igazolt, ténylegesen felmerült költségeket.

ESZA-specifikus szabályok

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek harmadik fél által kifizetett juttatások vagy illetmények esetében történő alkalmazásának lehetőségét illetően (az ESZA-rendelet 13. cikkének (5) bekezdése) ezek az illetmények vagy juttatások általában nemzeti szabályokban meghatározott egységköltségen alapulnak, tehát egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket foglalnak magukban. A harmadik fél a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének c) pontja alapján az egyszerűsített költségek alapján kiszámított költségeket fizeti ki. Ennélfogva az ESZA-rendelet 13. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezések nem akadályozzák meg, hogy a harmadik fél egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket alkalmazzon, és ezek alapján kapjon visszatérítést.

Ha azonban a harmadik fél által kifizetett juttatások és illetmények nem egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeken alapulnak, igazságos, méltányos és ellenőrizhető módszertan alapján lehetőség van egyszerűsített költség kiszámítására (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a) pontja). Ez azt jelenti, hogy esetenként előfordulhat, hogy az egyszerűsített költség meghaladja a harmadik fél által fizetett összeget. Átlagosan ugyanakkor az egyszerűsített költségelszámolás alapján fizetett összeg nem haladja meg a harmadik fél által viselt összeget, ami megfelel az ESZA-rendelet 13. cikkének (5) bekezdésének.

6.3.2. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer esetében

A kiszámított költségkategóriák igazolásának egyszerűsítéséhez a támogatás feltételeit ismertető dokumentumnak megfelelően **a többi költségkategória körülmintő ellenőrzése** szükséges. Ezen ellenőrzés célja a kiszámított költségkategóriák összegének igazolása, ami az igazgatási ellenőrzések részét képezi (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja⁽³⁵⁾ és az 1306/2013/EU rendelet 59. cikke).

A százalékban meghatározott átalány esetén az elszámolható költségkategóriák ellenőrzését követően elfogadott összeg bármiféle csökkentése (azaz a becsült költségvetéshez kapcsolódó vagy pénzügyi korrekciót követő csökkentés) arányosan érinti az átalánnyal számított kategóriák tekintetében elfogadott összeget.

6.3.3. ...a kiadások igazolása esetében

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek módosítják a kedvezményezettek által „fizetett”, a kiadásokra vonatkozó nyilatkozatban igazolandó kiadások fogalmát. A tagállamoknak az időközi kifizetéseken és a záró kifizetésen kívül továbbra is lehetőségük van a kedvezményezettek részére előleg megfizetésére, megváltozik azonban annak meghatározása, hogy mi minősül előlegfizetésnek.

A közvetett költségekre vonatkozó, százalékban meghatározott átalányalap esetén például a közvetett költségeket a

közvetlen költségek megfelelő arányában tekintik „kifizetettnek”: ha a kedvezményezett a közvetlen költségek 45 %-át kifizeti, a közvetett költségek 45 %-a (a közvetlen költségek 25 %-át semmilyen esetben sem meghaladó mértékben) tekinthető kifizetettnek. Megfordítva, abban az esetben, ha a „közvetett költségek” többsége az időszak elejére összpontosult anélkül, hogy felmerültek volna az azok alapjául szolgáló közvetlen költségek, azokat a vonatkozó kiadások bejelentésének időpontjában a Bizottság felé nem kell igazolni, mivel azokat a kedvezményezett részére történt előlegfizetésnek tekintenek.

Az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány esetén nincsenek továbbá hagyományos értelemben vett „kifizetett kiadások”. A „kifizetett kiadásokat” a bejelentett és igazolt mennyiségek, nem pedig a kedvezményezettek részére történt kifizetések alapján számítják. A Bizottság felé igazolandó kiadásokat az igazolt mennyiségek alapján számítják, nem pedig a kedvezményezett részére történt kifizetések alapján, még ha azok egybe is eshetnek.

A kedvezményezettek részére tett kifizetések történhetnek például havonta (a támogatás 1/10-e minden hónapban, 9 hónapon keresztül + az utolsó részlet), a mennyiségek bármilyen indoklása nélkül, kivéve a záró kifizetés esetén. Ezt a rendszert elfogadhatónak kell tekinteni, a havi kifizetések azonban előlegnek minősülnek, és azok nem igazolhatóak a Bizottság felé (kivéve a közös rendelkezésekről szóló rendelet 131. cikke (4) bekezdésének⁽³⁶⁾ és az 1305/2013/EU rendelet 63. cikkének⁽³⁷⁾ feltételei szerinti állami támogatások esetén). A nemzeti hatóságoknak meg kellene várniuk a záró kifizetést,

⁽³⁵⁾ Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az ETHA esetében alkalmazandó.

⁽³⁶⁾ Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az ETHA esetében alkalmazandó.

⁽³⁷⁾ Az EMVA esetében alkalmazandó.

amikor a mennyiségeket igazolják és ellenőrzik, hogy bejelhessék a műveletből eredő költségeket.

6.4. Kulcsfontosságú kérdések az irányító hatóság számára

6.4.1. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer tekintetében

A százalékban meghatározott átalányokat alkalmazó irányító hatóságoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a következő kérdésekre:

6.4.1.1. Az egyes kiadási kategóriák meghatározása

Ezeknek a meghatározásoknak a rendszer valamennyi érdekelt fele számára egyértelműnek kell lenniük, és nem lehetnek közöttük átfedések. Az egyszerűsített költségek és a ténylegesen felmerült költségek között szintén nem lehet átfedés. A Bizottság tágran meghatározta ugyan a közvetlen/közvetett költségek és a személyi jellegű költségek fogalmát, az irányító hatóságnak azonban ezeket a meghatározásokat át kell ültetniük a nemzeti vagy a programhoz kapcsolódó kontextusba.

6.4.1.2. A jelenlegi tapasztalatok felhasználása

Számos programban már jelenleg is százalékban meghatározott átalányok alapján számítják ki a közvetett költségeket. Az ESZA és az ERFA esetében a 2007–2013 közötti programozási időszak során a Bizottság szolgálatai több ilyen rendszert értékelték és hagytak jóvá. Amikor az új programok azonos rendszert alkalmaznak és továbbra is azonos típusú műveleteket támogatnak ugyanazon a földrajzi területen, a bizottsági szolgálatok úgy tekintik, hogy a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó, az illetékes főigazgatóság által aláírt levél útján megadott előzetes jóváhagyás a 2014–2020 közötti időszakra is érvényes.

A közvetett költségekhez használt százalékban meghatározott átalány kialakítását célzó előkészítő munka eredményei

bizonyos esetekben meghaladták a 2007–2013-as időszakban alkalmazott 20 %-os küszöbértéket (pl. 30 %). Meg kell jegyezni, hogy a bizottsági szolgálatok jóváhagyták többek között a százalékban meghatározott átalány mértékére vonatkozó 20 %-os felső határt: ezért még ha a Bizottság szolgálatai úgy ítélik is meg, hogy a tagállami számításoknak 30 % helyett 22 %-os eredménnyel kellett volna zárulniuk, akkor is csak 20 %-ot fogadhatnának el. Ezért ha egy tagállam úgy dönt, hogy a közvetett költségekre vonatkozó elfogadott százalékban meghatározott átalány növelése érdekében a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó számítást alkalmazza, mert számításai eredménye 30 % lett, a bizottsági szolgálatok jóváhagyása magára a százalékban meghatározott átalány mértékére nem vonatkozik. Hasonlóképpen, ha egy tagállam úgy dönt, hogy a közvetett költségekhez általa használt százalékban meghatározott átalányt az egyes költségkategóriákban történt növekedés figyelembevétele érdekében kiigazítja, a módszertan módosítása a tagállam feladata.

6.4.2. ...az egységköltség tekintetében

Amikor egy irányító hatóság átalányalapú egységköltség alkalmazása mellett dönt, a következő kérdésekre kell különös figyelmet fordítania:

6.4.2.1. A megvalósult mennyiségek és a kifizetések közötti összefüggés

A bejelentett mennyiségeknek (az előirányzott maximumhoz képesti) csökkenése esetén az elszámolható költségek is csökkennek, „függetlenül” a művelet alapjául szolgáló, ténylegesen felmerült költségektől.

Az irányítási rendszernek azonban különbséget kell tudnia tenni azon esetek között, amikor a számszerűsíthető célkitűzések (függetlenül attól, hogy azok tevékenység- vagy teljesítményalapúak-e) a kedvezményezett ellenőrzésén kívüli külső tényezők miatt – és nem a kedvezményezett miatt – nem valósulnak meg. Az ilyen „kivételeket” természetesen **előre kell egyértelműen meghatározni** a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban vagy egy azzal egyenértékű joghatással bíró aktusban, és azt minden hasonló művelet tekintetében figyelembe kell venni.

Példa (ESZA)

Ha a kifizetés „óraszám x képzésben részt vevők” alapon történik, a költségek nem csökkenthetők a résztvevők – például betegség miatt – igazolt mulasztásai okán. Ezen túlmenően a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelművé kell tenni a hiányzások megengedett legmagasabb számát, az igazolandó képzési óraszámot, amely ahhoz szükséges, hogy a képzésben részt vevő személy továbbra is támogatható legyen, a képzési rendszer típusát (kötelező részvétel a képzés elejétől kezdve, a képzésből kilépők helyettesítése stb.).

6.4.2.2. A bejelentett mennyiségek igazolása

Azt is hangsúlyozni kell, hogy az átalányalapú egységköltség némely típusa esetében az igazolás nehezebb, mint másoknál.

Ennélfogva az alkalmazandó helyes egységköltség megválasztása jelentős hatással jár az egyszerűsítést, valamint az irányító hatóság és a kedvezményezettek adminisztratív munkaterhét és hibakockázatát illetően.

Példa (ESZA)

A munkát szerző és azt egy meghatározott időszakon keresztül megtartó személyek száma tekintetében felmerült költségek kiszámításához egységköltség meghatározása esetén – az előre meghatározott támogathatósági kritériumokkal szemben – az egyetlen, kötelező bizonyíték a személy jogosultságának igazolásából, az elhelyezkedett személy kezdeti foglalkoztatásának, valamint legalább 6 hónapon keresztül történő alkalmazásának bizonyításából áll. Az ilyen jellegű egységek tisztán „eredmény-orientáltak”, igazolásuk is könnyebb, azonban a műveletnek csak egy aspektusára terjednek ki.

6.4.2.3. Az egységköltség megválasztása

Főszabályként az átalányalapú egységköltség megválasztásának a finanszírozott műveletek típusának tevékenységét (tevékenységeit) kell tükrözni. Nem volna célszerű az összes művelet költségeit egy adott eredmény alapján számítani, ha a finanszírozott tevékenység nem kapcsolódik közvetlenül ehhez az eredményhez, míg ezt az eredményt számos külső tényező érintheti.

Az átalányalapú egységköltség tisztán „eredményalapú” rendszere különösen kockázatosnak bizonyulhat. Ha az eredmény egy része nem függ a kimenettől és a művelet minőségétől, fennáll annak a kockázata, hogy nem fizetik meg elégségesen a műveleteket és a kedvezményezetteket. Ez különösen a kiszolgáltatott csoportokra irányuló műveletek esetében lényeges: itt a várt eredmények általában alacsonyak.

Másrésről az irányító hatóságoknak körültekintően kell eljárniuk mutatóik „minőségét” illetően. Ha például a képzési költségeket kizárólag a tanfolyamra beiratkozó résztvevők számaként meghatározott átalányalapú egységköltség fedezi, nincs minőségi ösztönző. Ez a gyakorlat nem felel meg a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének. A kedvezményezett már az első nap teljes körű visszatérítést kaphatna, így a második napon az összes résztvevő abbahagyhatná a képzést, ami elégtelen forráselosztást eredményezne. A mutatót ezért úgy kell módosítani vagy meghatározni, hogy a kifizetés a résztvevők előre meghatározott (kellően hosszú időre) történő beiratkozása után járjon.

Az ilyen eredményekre alapuló bármely támogatási rendszer azt eredményezi, hogy a kedvezményezettnek a következő lehetőségek közül kell választania:

- a művelet elvégzésének megtagadása egy hasonló támogatási rendszer mellett;
- a művelet elvégzése, annak előzetes ismeretében, hogy pénzt fog veszíteni, hacsak nem talál további finanszírozási forrásokat (a kettős finanszírozás kockázata);

Vagy

- a résztvevők „legjavának” kiválasztása (a kötelező eredmények elérésére legalkalmasabbak kiválasztása), vagy az elvárt eredmények elérése érdekében a színvonal csökkentése.

Végül az átalányalapú egységköltség megválasztása lehetővé teheti a kedvezményezett számára, hogy fedezze az állandó költségeit a képzésben részt vevők vagy más személyek tényleges részvételéhez kötődő változó költségekkel szemben (a lehetőségek együttes alkalmazását lásd: 7.1. szakasz, 40. oldal).

Összefoglalva: az átalányalapú egységköltség standard egységének irányító hatóságok általi megfelelő kiválasztása rendkívüli jelentőséggel bír, és annak figyelembe kell vennie az összes esetleges előnyt és hátrányt. **Az ideális egységköltség a következő minőségi elemeket tartalmazhatja: a művelettel meglévő egyértelmű és közvetlen kapcsolat, könnyedén igazolható mennyiségek, a művelet és a kedvezményezett közötti gazdasági egyensúly**

biztosítása, a résztvevők „legjava” kiválasztása ("lefölözésének) kockázatának csökkentése. Átalányalapú egységköltség esetén a közös rendelkezésekről szóló rendelet 125. cikke (4) bekezdésének a) pontja⁽³⁸⁾ és az 1305/2013/EU rendelet 62. cikke⁽³⁹⁾ szerinti ellenőrzések középpontjában – különösen az elhanyagolható léptékű műveletek tekintetében – az ellenőrzések pénzügyi vonatkozásai helyett inkább azok technikai és fizikai vonatkozásai fognak állni, amelyek során különös hangsúlyt kapnak a végrehajtás során végzett helyszíni ellenőrzések.

6.4.3. ...az egyszegű átalány tekintetében

Egyszegű átalány alkalmazása esetén az irányító hatóság különleges figyelmet fordít a következő pontokra:

6.4.3.1. A megvalósított művelet és a kifizetések közötti megfelelés

Az egyszegű átalány és az egységköltség között az a fő különbség, hogy **az előbbi esetben a költség számítása nem mennyiségárányosan történik.** Az átalányalapú egységköltség számítása esetében a mennyiségek csökkenésével arányosan a költségek is csökkennek. Az egyszegű átalány esetében a mennyiségek és a kifizetések közötti „arányos kapcsolódás” nem alkalmazandó. A költségszámítás **„bináris”** megközelítésen alapul.

Ennek a megközelítésnek fontos következménye van: még ha az alkalmazása nem kötelező is, a „túlságosan bináris” megközelítés elkerülése érdekében meg kell teremteni az egyes költségeket tükröző több szakasz bevezetésének lehetőségét.

A mennyiségi mutatókkal meghatározható, kisebb műveletek esetén a hatóságok minden bizonnyal átalányalapú egységköltséget választanának az egyszegű átalány helyett.

6.4.3.2. A költségek igazolása

A kedvezményezettnek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumot igen körültekintően kell kidolgozni annak érdekében, hogy meghatározzák a költségszámítás alapját, és a célkitűzések el nemérése esetén a költségek csökkentésének módját. A költségcsökkentés kérdése az egyszegű átalány alkalmazása esetében azért lényeges, mert a bináris megközelítés olyan esetleges problémákat eredményezhet, ahol a támogatás 0 %-ának vagy 100 %-ának kifizetése mellett nem létezik más megoldás.

Az egyszegű átalány kifizetése *gyakorlati* alkalmazásának lehetőségére külön figyelmet kell fordítani. Tekintettel arra, hogy egyes egyszegű átalányok a mennyiségi mutatóktól teljesen függetlenek lehetnek, előfordulhat, hogy a kifizetés érdekében elvégzendő vagy elérendő tevékenységeket/

kimeneteket/eredményeket túlságosan általánosan vagy túlságosan minőségi szemlélettel fogalmazzák meg, ami ellehetetlenítheti az átlátható és igazságos módon történő kifizetést. A tevékenységek/kimenetek/eredmények megfogalmazásának problémájához közvetlenül kapcsolódik az értékelésükhöz szükséges igazoló dokumentumokat érintő kérdés: a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban ezeket szintén meg kell határozni. Az elhanyagolható léptékű műveletek esetében ez a pont kiemelkedő jelentőséggel bír a művelet tényleges megszervezésének garantálása érdekében.

6.4.3.3. A tevékenységek/kimenetek/eredmények kiválasztása

Az egyszegű átalánnyal fedezett tevékenységek/kimenetek/eredmények kiválasztása során ugyanazokat az elveket kell követni, mint az átalányalapú egységköltség esetében:

- a választásnak tükröznie kell a finanszírozott művelet típusát, törekedve a művelet végrehajtását érintő külső tényezők hatásának mérséklésére;
- a tisztán „eredményorientált” egyszegű átalány alkalmazása különösen kockázatos, és nem adódhat hozzá a „túlságosan bináris” megközelítés jelentette kockázathoz.

Összegzésül: az irányító hatóságoknak a megfelelő egyszegű átalány(ok) megválasztása során figyelembe kell venniük minden esetleges előnyt és hátrányt, beleértve azt a kérdést, hogy az átalányalapú egységköltség, a ténylegesen felmerült költségek vagy a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás helyett egyszegű átalányt alkalmazzanak-e. **Az ideális egyszegű átalányokat többek között a következő tulajdonságok jellemezhetik: a művelettel meglévő egyértelmű kapcsolat, a tevékenységek/kimenetek/eredmények igazolásának egyszerű és egyértelmű módja, a művelet és a kedvezményezett közötti gazdasági egyensúly biztosítása (különösen a több szinten történő kifizetések lehetőségének bevezetésével), a résztvevők "lefölözési" kockázatának csökkentése, a vissza nem térítendő támogatások/visszatérítendő támogatások és a közbeszerzési pályázatok közötti egyértelmű megkülönböztetés.**

Kiemelkedő jelentőségű teendő, hogy a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban tájékoztassák a kedvezményezetteket az teljesítendő egyedi kimenetek vagy eredmények igazolására vonatkozó pontos követelményekről. Amennyiben például a kedvezményezettek a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott kimeneteknek vagy eredményeknek csak egy részét teljesítik, akkor nem fognak kifizetésben részesülni.

⁽³⁸⁾ Az ESZA, az ERFA, a Kohéziós Alap és az ETHA esetében alkalmazandó.

⁽³⁹⁾ Az EMVA esetében alkalmazandó.

6.5. Ellenőrzési és kontrollmegközelítés

6.5.1. ...a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer tekintetében

A műveletek kiválasztásának szakaszában és végrehajtásuk során végzett irányítási ellenőrzések egyaránt kiterjednek a számítási módszerre – azt biztosítandó, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében foglalt módszerek (köztük az alapspecifikus módszerek) egyikét alkalmazták – és a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszer megfelelő alkalmazására, ami magában foglalja a művelet azon költségkategóriáinak ellenőrzését, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt alkalmazzák. A számítási módszer ellenőrzéseit (az alkalmazott módszertől függően) többnyire az irányító hatóság vagy a közvetítő szervezet szintjén, a százalékban meghatározott átalány alkalmazásának ellenőrzését azonban kedvezményezett szintjén fogják elvégezni. Az ellenőrző hatóság és/vagy a Bizottság által végzett ellenőrzések szintén megvizsgálják ezeket a szempontokat, ha azok szerepelnek az érintett mintákban.

A nemzeti rendszereknek biztosítaniuk kell a költség-kategóriák világos és egyértelmű meghatározását vagy a százalékban meghatározott átalány alapjául szolgáló elszámolható költségek valamennyi kategóriájának előre meghatározott listáját (és adott esetben az elszámolható költségek többi kategóriájának listáját is, amelyekre az átalányt nem alkalmazzák, és azokat nem a százalékban meghatározott átalány alapján számítják ki).

Az irányítási ellenőrzéseket végzők ellenőrizni fogják a költségek helyes besorolását, valamint a költségek – mind közvetlenként, mind pedig közvetettként való – kettős finanszírozásának elkerülését. Kizárólag a nem számításon alapuló

költségkategóriának minősülő kiadástételek képezik a pénzügyi igazoló dokumentumok ellenőrzésének és kontrolljának tárgyát (ha ezeket nem egyösszegű átalány alapján vagy költségköltség révén számítják ki), mivel a kedvezményezett nem köteles bejelenteni vagy bizonyítani a százalékban meghatározott átalány alapján kiszámított költségkategóriákat. Az ellenőrző hatóság és/vagy a Bizottság által végzett ellenőrzések szintén megvizsgálják ezeket a szempontokat, ha azok szerepelnek az érintett mintákban. A nemzeti hatóságok a számított költségeket csak az azok kiszámításához használt költségekkel („alapköltségek”) együtt jelenthetik be.

Szabálytalanságoknak tekinthető megállapítások többek között az alábbiak:

- az egyszerűsített költségek kiszámításához használt módszertan nem felel meg a szabályozási feltételeknek;
- a számítási módszer eredményeit nem tartották tiszteletben az arányok meghatározásánál;
- a kedvezményezett nem tartotta be a meghatározott arányokat, vagy az elszámolható költségeknek az irányító hatóság által meghatározott kategóriáiban nem szereplő, nem támogatható költségeket jelentett be;
- ugyanazon költségtétel kétszeri bejelentése: (a ténylegesen felmerült költség elve, egyösszegű átalány vagy költségköltség alapján kiszámított) „alapköltséggént” és (a százalékban meghatározott átalányban szereplő) „számított” költséggént;
- amennyiben az „alapköltségeket” a „számított” elszámolható költségek arányos csökkentése nélkül csökkentik.

Ha a könyvvizsgálók vagy az ellenőrök szabálytalanságot tárnak fel az elszámolható költségek olyan kategóriáival kapcsolatban, amelyekre az átalányt alkalmazták, úgy a számított elszámolható költségek tekintetében arányos csökkentést kell alkalmazni, mivel ezek máskülönben meghaladnák a programban rögzített százalékban meghatározott átalányt.

Példa (ERFA)

Egy önkormányzat egy legfeljebb 1 000 000 EUR összegű támogatást kap útépitésre.

A projekt kifizetési kérelme a következő:

1. projekt: munkálat (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	300 000 EUR
<i>Közvetlen személyi jellegű költségek (1. típus)</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>Egyéb közvetlen költségek (3. típus)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Közvetett költségek (2. típus)</i>	<i>Közvetlen személyi jellegű költségek x 15 % = 7 500 EUR</i>
Összes bejelentett költség	1 000 000 EUR

A kedvezményezett által bejelentett kiadásokat az irányító hatóság ellenőrzi. A bejelentett közvetlen személyi jellegű költségek között nem támogatható kiadást találnak.

Az elfogadott kifizetési kérelem a következő:

1. projekt: munkálat (közbeszerzési eljárás)	700 000 EUR
2. projekt: egyéb költségek:	288 500 EUR
<i>Közvetlen személyi jellegű költségek (1. típus)</i>	<i>40 000 EUR</i>
<i>Egyéb közvetlen költségek (3. típus)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Közvetett költségek (2. típus)</i>	<i>Közvetlen személyi jellegű költségek x 15 % = 6 000 EUR</i>
Összes elszámolható költség	988 500 EUR

6.5.2. ...az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány tekintetében

Az ellenőrzések és kontrollok az átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány kiszámításához használt számítási módszerre, valamint a módszernek az egyes projektek esetén történő helyes alkalmazására fognak kiterjedni. A számítási módszer ellenőrzésének végrehajtására általában az irányító hatóság/közvetítő szervezet szintjén, míg az egységköltség / egyösszegű átalány helyes alkalmazásának ellenőrzésére a kedvezményezett szintjén kerül sor.

Ha az ellenőrzés eredményei számítási hibára utalnak, csak a hibával arányos korrekcióra kerül sor. Olyan esetben, ahol a kifizetés alapjául szolgáló kimenetek/eredmények nem igazolhatók, a kifizetett egyösszegű átalány/átalányalapú egységköltség és a bejelentett költségek teljes körű korrekcióját elvégzik.

A kontrollok és ellenőrzések fő célja annak vizsgálata, hogy teljesültek-e a költségek megtérítésére vonatkozóan a kimeneteket vagy az eredményeket illetően meghatározott feltételek. A könyvvizsgáló vagy az ellenőr minden esetben azt fogja ellenőrizni, hogy a bejelentett összeg megegyezik-e a termék vagy szolgáltatás egységenkénti standard összegének

és a ténylegesen teljesített egységeknek a szorzatával, vagy hogy megvalósult-e az egyösszegű átalánnyal támogatott projekt (vagy annak egy ilyen szakasza). Ha az ajánlattételi felhívásban vagy a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban más feltételeket határoztak meg, úgy a könyvvizsgálók e feltételek teljesülését is ellenőrzik. A könyvvizsgálók és az ellenőrök a projekt vonatkozó részének előzetes végrehajtása hiányában nem fogadhatják el azt az egységköltséget vagy egyösszegű átalányt, amelyet előre kifizettek és a Bizottságnak bejelentettek.

Az átalányalapú egységköltség vagy egyösszegű átalány szerinti összegek tartalmazhatnak egy a közvetett költségekre vonatkozó összetevőt is.

Szabálytalanságoknak tekinthető megállapítások többek között az alábbiak:

- a költségek megtérítésére meghatározott számítási módszer alkalmazása során kapott eredmények figyelmen kívül hagyása;
- a kimenet igazolására szolgáló bizonylatok hiánya, vagy amennyiben a kimenet csak részben igazolt, azonban teljes egészében kifizették.

6.5.3. Példák

Példa (ESZA)

A képzés résztvevői után fejenként 5 000 EUR egységköltséget fizetnek.

A képzés januárban indul, júniusig tart, és a várakozások szerint 20 személy fog részt venni benne. Az elszámolható költségek összege $20 \times 5\,000 \text{ EUR} = 100\,000 \text{ EUR}$. A képzést nyújtó szolgáltató minden hónapban a támogatás 10 %-ának megfelelő összegű számlát nyújt be, azaz január végén 10 000 EUR-s számlát, február végén 10 000 EUR-s számlát és így tovább.

Mivel azonban június vége előtt egyik résztvevő sem teljesíti a képzést, ezek a kifizetések előlegnek minősülnek, és nem jelenthetők be a Bizottságnak. Az összeg Bizottság felé történő igazolására csak azt követően kerülhet sor, hogy néhányan bizonyíthatóan teljesítették a képzést: ha például 15 ilyen személy van, akkor a Bizottság felé $15 \times 5\,000 \text{ EUR} = 75\,000 \text{ EUR}$ igazolható.

Példa (ESZA)

Az ESZA kimenetalapú példájában a 3.1. szakaszban (18. o.) szereplő, egy résztvevőre jutó 7 EUR képzésóránkénti egységköltség alkalmazása helyett ez a kimeneti egységköltség eredményalapú egységköltséggel ötvözhető, ami ebben az esetben a tanfolyam végén képesítést szerző résztvevők száma.

A végleges támogatás 20 %-át (a 20 %-os arányt nem kell igazolni) az eredmények alapján térítenék vissza, figyelembe véve, hogy 75 %-os sikeres teljesítési arányt kell elérni (a 75 %-os arányt a tapasztalatok alapján kell meghatározni, és az az irányító hatóság által biztosítandó ellenőrzési nyomvonal részét képezi).

A 18. oldalon a 3.1. szakaszban szereplő példában a projektnek megítélt maximális támogatást $1\,000 \text{ óra} \times 20 \text{ résztvevő} \times 7 \text{ EUR/óra/résztvevő} = 140\,000 \text{ EUR}$ összegben határozták meg.

Itt is ezt a felső határértéket kell alkalmazni, de más feltételezések alapján:

- $20\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 28\,000 \text{ EUR}$ fizetendő az eredmények után: a tanfolyam végén a 20 résztvevő 75 %-ának (15 személynek) kell képesítést szereznie. A képesítést szerző résztvevők után egy főre fizetett egységköltség így $28\,000 / 15 = 1\,867 \text{ EUR/képesített személy}$.
- $80\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 112\,000 \text{ EUR}$ fizetendő a 20 000 óra és a résztvevők számának szorzata után, ami $5,6 \text{ EUR/óra/résztvevő egységköltséget}$ jelent.

A művelet végén a végleges támogatást az egyes résztvevőkre eső tényleges óraszám és a képesítést szerző résztvevők száma alapján fogják meghatározni.

A számított költségek a következők:

- $17\,050 \text{ képzési óra} \times 5,6 \text{ EUR} = 95\,480 \text{ EUR}$ a kimenetalapú rész tekintetében.
- $13 \text{ képesített résztvevő} \times 1\,867 \text{ EUR} = 24\,271 \text{ EUR}$ az eredményalapú rész tekintetében.

Összes költség = $95\,480 \text{ EUR} + 24\,271 \text{ EUR} = 119\,751 \text{ EUR}$

7. TOVÁBBI RENDELKEZÉSEK

7.1. Lehetőségek kombinálása

7.1.1. Általános elvek

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (1) bekezdése lehetőséget ad az irányító hatóságoknak, hogy ESB-alapok által társfinanszírozott vissza nem térítendő támogatások és visszatérítendő támogatások irányításánál négy lehetőség közül válasszanak:

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (3) bekezdésével összhangban annak érdekében, hogy elkerüljék ugyanazon kiadások kettős finanszírozását, e lehetőségek kizárólag a következő esetekben kombinálhatóak:

(1) Azok mindegyikének az elszámolható költségek különböző kategóriáira kell vonatkozniuk;

vagy (2) ugyanazon művelet különböző projektjeinél kell azokat használni;

vagy (3) ugyanazon művelet egymást követő szakaszainál kell azokat használni.

A projekt meghatározása tagállamonként eltérhet. Előfordulhat, hogy a nemzeti szabályok értelmében egy projekt különböző kedvezményezettek által végzett különböző tevékenységeket tartalmaz. Ebben az esetben lehetőség van arra, hogy azonos költségkategóriára vonatkozó, de eltérő kedvezményezettekre alkalmazandó különböző egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekről rendelkezzenek, feltéve, hogy betartják az egyenlő bánásmód elvét.

7.1.2. Példák a lehetőségek kombinálására

Példa az 1. esetre: Ugyanazon művelet különböző projektjeinek finanszírozása (ESZA)

Egy művelet példája, amely egy fiatal munkanélküliek számára tartott képzési projektet kapcsol össze az azt követő, a régió potenciális munkáltatóit célzó szemináriummal.

A képzéssel összefüggésben felmerült költségeket átalányalapú egységköltség alapján fizethetnék (például 1 000 EUR/ képzési nap). A szemináriumot egyösszegű átalány alkalmazása alapján fizetik.

Mivel ugyanazon művelet részét képező két különböző projektről van szó, nem áll fenn a kettős finanszírozás kockázata, mert mindkét projekt költségeit egyértelműen elkülönítik.

Példa a 2. esetre: Egy művelet egymást követő szakaszai (ESZA)

Olyan már megkezdett és a ténylegesen felmerült költségek alapján elszámolt műveletről van szó, amelyet az irányító hatóság a továbbiakban egyszerűsített költségelszámolás alapján kíván támogatni. A két szakaszt egyértelműen meg kell határozni. Az első szakaszra vonatkozó számítás egy adott időpontig a ténylegesen felmerült költségek alapján végezhető. A második szakasz, azaz a **jövőbeni** kiadások számítása történhet például egységköltség alapján, **ha az egységköltség nem finanszíroz korábban támogatott kiadást.**

Amennyiben ezt a lehetőséget alkalmazzák, annak valamennyi azonos helyzetű kedvezményezettre vonatkoznia kell (átláthatóság és egyenlő bánásmód). Ezzel összefüggésben adminisztratív terhek merülhetnek fel, mivel szükségessé válik a támogatás feltételeit ismertető dokumentum nem tervezett módosítása. A tagállami hatóságoknak mindkét szakasz tekintetében el kell készíteniük a művelet egyértelmű, részletes leírását. A műveletet legalább két külön, jól meghatározható – a két érintett szakaszt tükröző – pénzügyi és lehetőség szerint fizikai vagy fejlesztési szakaszra kell felosztani. Ennek célja az átlátható végrehajtás és nyomon követés biztosítása, valamint az ellenőrzések megkönnyítése.

Példa a 3. esetre: Az elszámolható költségek különböző kategóriái (ESZA)

Egy, az alábbiakat magában foglaló képzés példája:

- egységköltség az oktatók bérére, például 450 EUR/nap;
- ténylegesen felmerült költségek: a terem bérleti díja = 800 EUR/hónap, hat hónapig;
- százalékban meghatározott átalányban számított közvetett költségek, például a közvetlen költségek 10 %-a.

A képzés végén – amennyiben az oktatók 100 napig történő alkalmazása indokolt volt – a támogatás kifizetése a következő alapon történik:

Közvetlen költségek (1. típus):

az oktatók bére: $100 \text{ nap} \times 450 \text{ EUR} = 45\,000 \text{ EUR}$

oktatóterem: $6 \text{ hónap} \times 800 \text{ EUR} = 4\,800 \text{ EUR}$

a közvetlen költségek összege: 49 800 EUR

Közvetett költségek (2. típus): a közvetlen költségek 10 %-a = $10\% \times 49\,800 \text{ EUR} = 4\,980 \text{ EUR}$

A támogatható kiadások: $(45\,000 \text{ EUR} + 4\,800 \text{ EUR}) + 4\,980 \text{ EUR} = 54\,780 \text{ EUR}$

Ebben az esetben látszólag különböző kategóriákba tartozó költségekről van szó: az oktatók bére, a terem bérleti költségei, közvetett költségek. Annak ellenőrzéséhez azonban, hogy nem áll-e fenn kettős finanszírozás, a hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az egységköltség ne legyen összefüggésben semmilyen, a terem bérletével kapcsolatos, vagy egyéb közvetett költséggel (például az adminisztratív személyzet vagy a könyvelő fizetésével). Megfordítva: ugyanez vonatkozik a közvetett költségek meghatározására, amelyek nem lehetnek összefüggésben átalányalapú egységköltségekkel vagy a terem bérletének ténylegesen felmerült költségeivel.

Amennyiben fennáll az átfedések kockázata, vagy nem lehet bizonyítani azok hiányát, az irányító hatóságnak a megfelelőbb lehetőséget kell kiválasztania annak érdekében, hogy elejét vegye bármilyen kettős finanszírozásnak (vagy annak kockázatának).

7.2. A küszöbértékek értékelése

7.2.1. Általános elvek

A közös rendelkezésekről szóló rendelet pénzügyi küszöbértéket határoz meg az egyösszegű átalány alkalmazására vonatkozóan, amely nem haladhatja meg a 100 000 EUR közpénzekből nyújtott hozzájárulást (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének c) pontja).

A figyelembe vett összegek az egyes műveletekre/kedvezményezetteknek nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott összegek lesznek (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (6) bekezdése szerint).

A figyelembe vett összeg a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott **közpénzekből nyújtott hozzájárulás**, amely megfelel a művelet/projekt összes elszámolható költségének, a kedvezményezett által közpénzekből nyújtott finanszírozást is ideértve.

A kedvezményezett által a kérelemben igényelt, illetve a művelet befejezésekor a kedvezményezettnek fizetett köztámogatás vagy hozzájárulás ezt a küszöbértéket nem érinti.

Csak a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban szereplő elfogadott elszámolható összegek számíthatnak.

A valutaként nem az eurót használó tagállamokban a nemzeti valuta és az euró közötti árfolyam ingadozásai szintén befolyásolhatják a küszöbérték értékelését. A jogbiztonság érdekében a tagállamoknak kell meghatározniuk, hogy a részvételi szándék kifejezésére való felhívás közzétételének, a projektpályázat benyújtásának vagy a projekt nemzeti szintű kiválasztásának vagy jóváhagyásának időpontjában érvényes havi árfolyamot alkalmazzák. Ezzel kiküszöbölhető a kizárólag árfolyam-ingadozásból eredő költségváltozások kockázata. Az érintett árfolyam alapján az irányító hatóság meg fogja tudni határozni, hogy egy adott művelet/projektet/egyösszegű átalányt a meghatározott küszöbértékek alattinak vagy felettinek kell tekinteni. A tagállam által választott árfolyamot bele kell építeni a programra alkalmazandó támogathatósági szabályokba.

Megjegyzés az ESZA-projektekre vonatkozóan: Az elszámolható költségeknek a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban történő meghatározásakor a ténylegesen felmerült költségek nem alkalmazhatók azon projektekre, amelyek a kérelem benyújtását és a nem támogatható kiadások levonását követően nem érik el a közpénzekből nyújtott támogatások 50 000 EUR küszöbértékét.

7.2.2. Alapspecifikus szabályok

ESZA-specifikus szabályok

Több módszer határoz meg az ESZA-rendeletben szereplő egyszerűsített költségek vagy számítási módszerek alkalmazhatóságára vonatkozóan pénzügyi küszöbértéket. Erre az alábbi esetekben került sor:

1. költségvetés-tervezet használatának lehetősége az egyszerűsített költségek eseti alapon történő meghatározásához a vissza nem térítendő és a visszatérítendő ESZA-támogatások esetében: a közpénzekből nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg a 100 000 EUR-t (az ESZA-rendelet 14. cikkének (3) bekezdése);
2. az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek kötelező alkalmazása a vissza nem térítendő és visszatérítendő ESZA-támogatások esetén: a közpénzekből nyújtott támogatás összege nem haladhatja meg az 50 000 EUR-t (az ESZA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése).

A fenti küszöbértékek tekintetében **a figyelembe vett összegek az egyes műveletekre/projektekre nyújtott támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározott összegek lesznek** (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (6) bekezdése szerint). A **harmadik fél által** valamely műveletben **rész vevők javára** kifizetett juttatások vagy illetmények nem tartoznak ide.

A figyelembe vett összeg a **kedvezményezettnek** közpénzekből nyújtott támogatás összege, a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban meghatározottak szerint, kivéve a kedvezményezett *által* közpénzekből nyújtott finanszírozást.

7.3. Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek összegegyeztetetősége az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal

Hangsúlyozni kell, hogy a Szerződésben foglalt állami támogatási szabályok általánosan alkalmazandók. Ha valamely finanszírozás állami támogatásnak minősül, az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeknek a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkében előírtak szerinti kiszámításakor és irányításakor be kell tartani ezeket a szabályokat. Az irányító hatóságoknak ezért nemcsak az ESB-szabályok, hanem az állami támogatási szabályok értelmében is biztosítaniuk kell az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá vont kiadási kategóriák elszámolhatóságát.

Ehhez némi segítséget nyújt az általános csoportmentességről szóló 651/2014/EU rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességről szóló 702/2014/EU rendelet (a programoknak és az eseti támogatásoknak a támogatás bejelentésére vonatkozó követelmény alóli mentessége tekintetében). Hasonlóképp figyelembe kell venni

az 1407/2013/EU rendelet „de minimis” támogatásokról szóló rendelkezéseit.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek kizárólag olyan módszereken alapulhatnak, amelyek lehetővé teszik a választott lehetőség értékének meghatározásához használt elszámolható költségek egyértelmű meghatározását és az állami támogatási szabályok értelmében nem támogatható költségek kizárását.

Mivel az alkalmazott módszertannak összhangban kell állnia a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével, az irányító hatóságoknak ésszerű és óvatos feltételezésből kell kiindulniuk annak biztosítása érdekében, hogy az egyszerűsített költségek megbízhatóan helyettesítsék a tényleges költségeket. Ez megkönnyíti az állami támogatási szabályok szerinti maximális támogatási intenzitásnak, legmagasabb támogatási összegnek vagy bejelentésre vonatkozó küszöbértékeknek való megfelelés igazolását. A módszertan az alkalmazandó ESB-alapok szerinti és állami támogatási szabályokkal való összhang biztosítása érdekében ellenőrzés tárgyát képezi.

A kapcsolódó példát lásd a 2. mellékletben.

7.4. Egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása nettó bevételt termelő műveletekben

Elsőként szem előtt kell tartani, hogy az egyszerűsített költségelszámolás a költségek, azaz a művelet „kiadási oldalának” kiszámítására szolgáló módszer, amely a ténylegesen felmerült költségek elszámolását helyettesíti. Ennélfogva az egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása elméletben független attól, hogy egy művelet termel-e bevételt. Az egyszerűsítés hatásának megőrzése érdekében azonban a közös rendelkezésekről szóló rendelet egyedi rendelkezéseket ír elő az egyösszegű átalányt vagy átalányalapú egységköltséget használó, bevételt termelő műveletekre vonatkozóan.

7.4.1. A befejezést követően nettó bevételt termelő műveletek⁽⁴⁰⁾

A befejezést követően nettó bevételt termelő és előzőleg egyösszegű átalányt vagy átalányalapú egységköltséget alkalmazó műveletek esetében a nettó bevételt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke (7) bekezdésének f) pontja alapján nem kell figyelembe venni. Az egyösszegű átalánynak / átalányalapú egységköltségnek már magukban kell foglalniuk a bevételt (lásd a következő bekezdést). Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás esetén nincs külön rendelkezés, azaz a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdése⁽⁴¹⁾ alkalmazandó.

7.4.2. A végrehajtás során nettó bevételt termelő műveletek, amelyekre nem kell alkalmazni a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikkének (1)–(6) bekezdését⁽⁴²⁾

E műveletek esetében a nettó bevételt nem kell levonni, ha az alábbi két feltétel egyszerre teljesül:

- a közpénzekből nyújtott támogatás formája egyösszegű átalány vagy átalányalapú egységköltség;
- a nettó bevételt az egyösszegű átalány vagy az átalányalapú egységköltség kiszámításakor előzetesen figyelembe vették (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikke (8) bekezdésének f) pontja alapján).

Ha a nettó bevételt az egyösszegű átalány vagy az átalányalapú egységköltség kiszámításakor előzetesen nem vették figyelembe, akkor az ESB-alapok által társfinanszírozott elszámolható kiadásokat legkésőbb a végleges kifizetési kérelem kedvezményezett általi benyújtásakor a költségek elszámolható és nem elszámolható részeinek megoszlása szerint arányosan csökkenteni kell.

Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás alkalmazása esetén a művelet jóváhagyásakor figyelembe nem vett és közvetlenül a művelet végrehajtása során keletkező nettó bevételt legkésőbb a végleges kifizetési kérelem kedvezményezett általi benyújtásakor le kell vonni az ESB-alapok által társfinanszírozott (a százalékban meghatározott átalány alkalmazását követően kapott) elszámolható kiadásokból.

⁽⁴⁰⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke.

⁽⁴¹⁾ Kivéve a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (7) bekezdésének hatálya alá tartozó műveleteket.

⁽⁴²⁾ A közös rendelkezésekről szóló rendelet 65. cikkének (8) bekezdése.

Példa (ESZA)

A vállalkozói szemléletet népszerűsítő konferenciát szerveznek. A kedvezményezett benyújtja a költségvetés-tervezetet, amely szerint az összes elszámolható költségnek 70 000 EUR-nak kell lennie. A konferenciára 3 EUR belépődíjat kell fizetni.

A szervező 200 látogatóra számít. A tervezett bevétel $3 \text{ EUR} \times 200 = 600 \text{ EUR}$.

A konferencia nagy sikernek bizonyul, és a látogatók száma meghaladja a várakozásokat (300 fő). Mivel ez a művelet csak az ESZA-ból részesül társfinanszírozásban, a közös rendelkezésekről szóló rendelet 61. cikke nem alkalmazandó. Az említett rendelet 65. cikkének (8) bekezdését azonban alkalmazni kell.

- 1. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen figyelembe veszik

A meghatározott egyösszegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, a művelet összes elszámolható költsége $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$.

A művelet köztámogatása egyösszegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az egyösszegű átalány meghatározásakor figyelembe vették. Még ha a bevétel meg is haladja az előrejelzést, ez nem érinti az egyösszegű átalány kifizetését. Az ellenőrzési nyomvonalhoz szükség lesz a konferencia lebonyolítását és a belépőjegy árat igazoló bizonyítékokra.

- 2. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen figyelembe veszik, de a feltételek a végrehajtás során megváltoznak

A meghatározott egyösszegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, a művelet összes elszámolható költsége $70\,000 \text{ EUR} - 600 \text{ EUR} = 69\,400 \text{ EUR}$. A művelet köztámogatása egyösszegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az egyösszegű átalány meghatározásakor figyelembe vették.

A szervező azonban végül úgy dönt, hogy a belépőjegy árát 3 EUR helyett 5 EUR-ban határozza meg. Ebben az esetben a finanszírozási rést le kell vonni ($5 \text{ EUR} \times 300 - 600 \text{ EUR} = 900 \text{ EUR}$).

Az összes elszámolható költség így $69\,400 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 68\,500 \text{ EUR}$

- 3. lehetőség: a termelt bevételt előzetesen nem veszik figyelembe

A meghatározott egyösszegű átalány azt jelenti, hogy ha a konferenciát megrendezik, a művelet összes elszámolható költsége 70 000 EUR. A művelet köztámogatása egyösszegű átalány formájában valósul meg, és a bevételt az egyösszegű átalány meghatározásakor nem vették figyelembe.

Amikor a kedvezményezett visszatérítést igényel (70 000 EUR), bizonyítania kell, hogy a konferenciára valóban sor került. Ezenfelül le kell vonnia az összegből a végrehajtás során termelt tényleges bevételt ($3 \text{ EUR} \times 300 = 900 \text{ EUR}$).

Ebben az esetben az egyösszegű átalány során az összes elszámolható költség $70\,000 \text{ EUR} - 900 \text{ EUR} = 69\,100 \text{ EUR}$.

7.5. ERFA- és ESZA-specifikus szabályok: keresztfinanszírozás

7.5.1. A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozó tevékenységek bejelentése az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségekkel összefüggésben

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 98. cikkének (2) bekezdése szerint az ERFA-ból és az ESZA-ból „keresztfinanszírozott” tevékenységek a másik alap támogathatósági szabályait alkalmazzák.

Különösen a keresztfinanszírozás esetén alkalmazott százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás tekintetében külön átalányt kell alkalmazni a művelet minden „ESZA” és „ERFA” részével kapcsolatban. A hasonló műveletek tekintetében az ESZA és az ERFA százalékban meghatározott

átalányait alkalmazzák az ESZA-, illetve ERFA-részekre. A két átalány átlagának használata nem lehetséges, mivel az egyes részek relatív részesedése a megvalósítás során változhat. Abban az esetben, ha a másik alapban nincs hasonló típusú műveletekhez tartozó átalány (például azért, mert a szabályt nem alkalmazzák a másik alapra, vagy mert a másik alap nem finanszíroz hasonló műveleteket), az irányító hatóságnak a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében és 68. cikkének (1) bekezdésében meghatározott általános jogelvek szerint kell döntenie az alkalmazandó átalányról.

Az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek alkalmazása továbbra is megköveteli, hogy a tagállamok tiszteletben tartásuk a prioritási tengelyenkénti 10 %-os felső határértéket (adott esetben alapok vagy régiókatégóriák szerint). A „keresztfinanszírozott” összeget az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek meghatározására használt adatok alapján műveletenként rögzíteni kell és nyomon kell követni.

7.5.2. Példák

Példa az egységköltséget vagy egyösszegű átalányt alkalmazó ESZA–ERFA keresztfinanszírozásra

Ha a „6 EUR/óra x képzésben részt vett személy” egység 0,50 EUR/óránként infrastruktúra vásárlását foglalja magában, akkor a keresztfinanszírozott összeg 0,50 EUR x a megvalósított „órák x képzésben részt vett személyek száma” lesz.

Ugyanez az elv alkalmazandó az egyösszegű átalányra is: ha a részletes költségvetési tervezet tartalmaz bizonyos „keresztfinanszírozott kiadásokat,” azokat külön számolják el és követik nyomon. Például egy ESZA program keretében finanszírozott, 20 000 EUR egyösszegű átalányból az ERFA-típusú kiadások 5 000 EUR-t tesznek ki. A művelet végén a keresztfinanszírozott összeg az előzetesen meghatározott összeg (20 000 EUR, amelyből 5 000 EUR ERFA-típusú kiadás), vagy – amennyiben a támogatást nem fizetik ki – „nulla” lesz. Az egyösszegű átalány bináris elvét a keresztfinanszírozott kiadásokra is alkalmazni kell.

Példa a százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozást alkalmazó ESZA–ERFA keresztfinanszírozásra

A közvetett költségekre vonatkozó százalékban meghatározott átalányalap esetén a keresztfinanszírozott összeg a „keresztfinanszírozott közvetlen költségekre” alkalmazandó százalékban meghatározott átalány alapján kiszámított közvetett költségekhez hozzáadott összege lesz.

Például egy ERFA program keretében finanszírozott, 15 000 EUR-s műveletben az „ESZA-típusú” közvetlen költségek 3 000 EUR-t tesznek ki, a közvetett költségeket pedig a közvetlen költségek 10 %-ának számítják (300 EUR). A keresztfinanszírozott összeg 3 300 EUR lenne. Ha a művelet végén a közvetlen költségeket csökkentik, a keresztfinanszírozott összeget is csökkentik ugyanezen képlet alapján.

1. MELLÉKLET: PÉLDÁK AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEKRE

Ez a melléklet egy olyan kedvezményezettnek nyújtott támogatás példáját mutatja be, aki új végrehajtási eszközök bemutatása céljából szemináriumot kíván szervezni 50 résztvevő számára. A személyzet időt fordít az esemény megtervezésére és megszervezésére, helyszínt bérelnek, több előadó külföldről érkezik és az eseményről készült jegyzőkönyvet közzé kell majd tenni. Emellett a személyzethez (számviteli költségek, igazgató stb.), valamint az áram- és telefonszámlákhoz, informatikai támogatáshoz stb. kapcsolódó közvetett költségek is felmerülnek.

„Ténylegesen felmerült költségekben” kifejezve a költségvetés-tervezet az alábbiak szerint alakul, és annak formáját – a különbségek egyszerűbb szemléltetése céljából – minden lehetőség esetében meg kell őrizni.

Összes közvetlen költség	45 000
Közvetlen személyi jellegű költségek	30 000
Terembérlési költségek	4 000
Utazási költségek	5 000
Étkezés	1 000
Tájékoztatás és nyilvánosság	5 000

Összes közvetett költség	5 000
Közvetett személyi jellegű költségek	4 000
Áramszolgáltatás, telefon stb.	1 000

A projekt kezelésének a választott egyszerűsített költségelszámolási lehetőségtől függő különféle módjait az alábbiakban ismertetjük.

1. lehetőség: Átálynalapú egységköltség (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének b) pontja)

A módszer alapelve: az elszámolható kiadások egészét vagy egy részét a számszerűsített tevékenységek, kimenetek vagy eredmények és az előre megállapított egységköltség szorzatából számítják ki.

A szeminárium esetében 1 000 EUR / szemináriumi résztvevő egységköltség állapítható meg (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében foglalt számítási módszerek egyike alapján).

A költségvetés-tervezet így a következő lenne:

A szemináriumon részt vevő személyek maximális száma = 50

Egységköltség / szemináriumi résztvevő = 1 000 EUR

Összes elszámolható költség = 50 EUR x 1 000 EUR = 50 000 EUR.

Ha a szemináriumon 48 személy vesz részt, az elszámolható költség: 48 x 1000 EUR = 48 000 EUR

Ellenőrzési nyomvonal:

- az egységköltség értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni;
- a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az átálynalapú egységköltséget és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket;
- a szemináriumi részvétel igazolása (jelenléti ívek).

Megjegyzések: Ebben az esetben a résztvevők támogathatóságát nem kell ellenőrizni. Bármikor, amikor a célzott résztvevőknek meghatározott profilnak kell megfelelniük, támogathatóságukat ellenőrizni kell.

2. lehetőség: Egyösszegű átalány (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének c) pontja)

A módszer alapelve: a művelet elszámolható kiadásainak egészét vagy egy részét egyetlen előre meghatározott összeg alapján számítják ki, a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek megfelelően (ez 1 egységnek felel meg). A támogatást a tevékenységekre és/vagy kimenetekre vonatkozó megállapodás előre meghatározott feltételeinek teljesítése esetén fizetik ki.

Az új végrehajtási eszközök bemutatását célzó *szeminárium szervezésére* vonatkozóan – a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikkének (5) bekezdésében ismertetett számítási módszerek alapján végzett számítással – 50 000 EUR egyösszegű átalány határozható meg (a résztvevők számától függetlenül).

A költségvetés-tervezet így a következő lenne:

Az egyösszegű átalány célja = új végrehajtási eszközök bemutatását célzó szeminárium szervezése

Összes elszámolható költség = 50 000 EUR

Amennyiben a szemináriumot megszervezik és új végrehajtási eszközöket mutatnak be, 50 000 EUR egyösszegű átalány számolható el. Ha a szemináriumot nem szervezik meg, vagy nem mutatnak be új végrehajtási eszközöket, nincs kifizetés.

Ellenőrzési nyomvonal:

- az egyösszegű átalány értékének meghatározásához alkalmazott módszertant dokumentálni kell, a dokumentációt pedig meg kell őrizni;
- a támogatás feltételeit ismertető dokumentumban egyértelműen meg kell határozni az egyösszegű átalányt és a kifizetés elindítását megalapozó tényezőket;
- a szeminárium megrendezését és tartalmát igazoló bizonyítékokkal kell szolgálni (újságcikkek, meghívó és program, fényképek stb.).

3. lehetőség: Százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének d) pontja)

Megjegyzés: a számítások eredményeként kapott összeget mesterségesen kerekítettük.

Általános elv: Az elszámolható költségek egyes előzetesen és egyértelműen meghatározott kategóriáinak kiszámításakor egy előre meghatározott százalékarányt alkalmaznak az elszámolható költségek egy vagy több más kategóriájára.

A százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási rendszerek összevetésekor a módszer valamennyi elemét össze kell hasonlítani, nemcsak az átalányarányokat:

- azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell;
- maga a százalékban meghatározott átalány;
- azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik;
- adott esetben azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki.

1. lehetőség: Általános „százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozási” szabály

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében a tagállam olyan százalékban meghatározott átalányfinanszírozási rendszert dolgoz ki, amelyben a többi költség kiszámításához az említett rendelet 67. cikkének (5) bekezdése szerinti⁽⁴³⁾ módszerek egyike alapján kiszámított 47 %-os átalányt alkalmaznak minden (azaz közvetlen és közvetett) személyi jellegű költségre⁽⁴⁴⁾:

<i>Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell (1. típus)</i>	Személyi jellegű költségek = 30 000 EUR + 4 000 EUR = 34 000 EUR
<i>A százalékban meghatározott átalány</i>	47 %
<i>Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)</i>	Egyéb költségek = a személyi jellegű költségek 47 %-a = 47 % x 34 000 = 16 000 EUR
<i>Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki (3. típus)</i>	Nem releváns

=> Összes elszámolható költség = 34 000 EUR + 16 000 EUR = 50 000 EUR.

A költségvetés-tervezet formája a következő:

Személyi jellegű költségek (1. típus):	34 000	Egyéb költségek (2. típus) = a személyi jellegű költségek 47 %-a	16 000
Közvetlen személyi jellegű költségek	30 000	(számított)	
Közvetett személyi jellegű költségek	4 000	Összes elszámolható költség	50 000

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

⁽⁴³⁾ a), b), c) vagy d) pont.

⁽⁴⁴⁾ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy ha az elszámolható költségek átalánnyal számított kategóriái közvetett költségek lennének, akkor az átalányt a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében 25 %-ban kellene maximalizálni.

Ellenőrzési nyomvonal:

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell	Közvetlen költségek = <ul style="list-style-type: none"> • a személyi jellegű költségek egyértelmű meghatározása; • e költségek igazolása (bérkivonatok, adott esetben jelenléti ívek stb.)
A százalékban meghatározott átalány	Hivatkozás a százalékban meghatározott átalány számításához választott módszerre, valamint: <ul style="list-style-type: none"> • az a) esetben az irányító hatóság szintjén meg kell őrizni a számítási módszert ismertető dokumentumot; • a b) esetben a (művelet kiválasztásakor még hatályos) módszertan helyes alkalmazása és annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; • a c) esetben annak igazolása, hogy a módszertan nemzeti finanszírozásban részesül és a művelet kiválasztásakor még hatályban van, továbbá annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; • a d) esetben az alkalmazott módszerre való hivatkozás.
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.

2. lehetőség: A közvetett költségekre vonatkozó százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének a) pontja)

A közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a tagállam olyan százalékban meghatározott átalányfinanszírozási rendszert dolgoz ki, amelyben a közvetlen költségekre az említett rendelet 67. cikke (5) bekezdésének a), b)⁽⁴⁵⁾ vagy c) pontja szerinti módszerek egyike alapján kiszámított 11,1 %-os átalányt alkalmaznak:

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell (1. típus)	Közvetlen költségek = 45 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	11,1 % (legfeljebb 25 % lehet)
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Közvetett költségek (számított) = a közvetlen költségek 11,1 %-a = 11,1 % x 45 000 EUR = 5 000 EUR
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki (3. típus)	Nem releváns

=> Összes elszámolható költség = 45 000 EUR + 5 000 EUR = 50 000 EUR

A költségvetés-tervezet formája a következő:

Közvetlen költségek (1. típus)	45 000	Közvetett költségek (2. típus) = a közvetlen költségek 11,1 %-a	5 000
Közvetlen személyi jellegű költségek	30 000	(számított)	
Terembérlési költségek	4 000	Összes elszámolható költség	50 000
Utazási költségek	5 000		
Étkezés	1 000		
Tájékoztatás és nyilvánosság	5 000		

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

⁽⁴⁵⁾ E számítási módszer alkalmazásakor a hivatkozott jogi rendelkezés a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének c) pontja. Ennek egyik fő ismérve, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett 25 %-os felső határ az említett rendelet 68. cikke (1) bekezdése c) pontjának hatálya alá tartozó rendszerekre nem alkalmazandó.

Ellenőrzési nyomvonal:

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell	Közvetlen költségek = <ul style="list-style-type: none"> a közvetlen költségek egyértelmű meghatározása; e költségek igazolása (bérkivonatok, adott esetben jelenléti ívek, a nyilvánosságot célzó tevékenység igazolása és számla stb.)
A százalékban meghatározott átalány	Hivatkozás a százalékban meghatározott átalány számításához választott módszerre, valamint: <ul style="list-style-type: none"> az a) esetben az irányító hatóság szintjén meg kell őrizni a számítási módszert ismertető dokumentumot; a b) esetben a (művelet kiválasztásakor még hatályos) módszertan helyes alkalmazása és annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló; a c) esetben annak igazolása, hogy a módszertan nemzeti finanszírozásban részesül és a művelet kiválasztásakor még hatályban van, továbbá annak igazolása, hogy a kedvezményezett és a művelet típusa hasonló.
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.

3. lehetőség: A közvetett költségekre vonatkozó százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontja)

A tagállam dönthet úgy, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti százalékban meghatározott átalányfinanszírozási rendszert választ: a közvetett költség kiszámításához használt 15 %-os átalányt csak a közvetlen személyi jellegű költségekre lehet alkalmazni. A 15 %-os átalányt nem kell igazolni, mivel azt a rendelet határozza meg.

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell (1. típus)	Közvetlen személyi jellegű költségek = 30 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	15 % (nem kell igazolni)
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Közvetett költségek (számított) = a közvetlen költségek 15 %-a = 15 % x 30 000 EUR = 4 500 EUR
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki (3. típus)	Egyéb közvetlen költségek (terembérlési költségek, utazási költségek, étkezés, tájékoztatás, nyilvánosság) = 15 000 EUR

Összes elszámolható költség = Közvetlen személyi jellegű költségek + számított közvetett költségek + egyéb közvetlen költségek = 30 000 + 4 500 + 15 000 = 49 500 EUR

A költségvetés-tervezet formája a következő:

Közvetlen személyi jellegű költségek (1. típus)	30 000	→	Közvetett költségek (2. típus) = a közvetlen személyi jellegű költségek 15 %-a (számított)	4 500
Egyéb közvetlen költségek (3. típus):				
Terembérlési költségek	4 000			
Utazási költségek	5 000			
Étkezés	1 000			
Tájékoztatás és nyilvánosság	5 000			
Összes elszámolható költség				49 500

(Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)

Ellenőrzési nyomvonal:

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell	Közvetlen személyi jellegű költségek = <ul style="list-style-type: none">a közvetlen személyi jellegű költségek egyértelmű meghatározása;a bérköltségek igazolása (bérkivonatok, adott esetben jelenléti ívek, adott esetben a természetbeni juttatásokat igazoló kollektív szerződések, a külső szolgáltató részletes számlája)
A százalékban meghatározott átalány	A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell a közös rendelkezésekről szóló rendelet 68. cikke (1) bekezdésének b) pontjára.
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki	Az egyéb közvetlen költségeket (terembérlési költségek, utazási költségek, étkezés, tájékoztatás és nyilvánosság) a kapcsolódó számlákkal és adott esetben a szolgáltatásnyújtás igazolásával kell bizonyítani.

4. lehetőség: Az ESZA 14. cikkének (2) bekezdése szerinti százalékban meghatározott átalányalapú finanszírozás (csak az ESZA esetében alkalmazandó)

A tagállam dönthet úgy, hogy az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerinti százalékban meghatározott átalányfinanszírozási rendszert választ: a 40 %-os átalányt csak a művelet összes további költségének kiszámításához használt közvetlen személyi jellegű költségekre lehet alkalmazni. A 40 %-os átalányt nem kell igazolni, mivel azt a rendelet határozza meg.⁽⁴⁶⁾

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell (1. típus)	Közvetlen személyi jellegű költségek = 30 000 EUR
A százalékban meghatározott átalány	40 % (nem kell igazolni)
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik (2. típus)	Összes egyéb költség = a közvetlen személyi jellegű költségek 40 %-a = 40 % x 30 000 EUR = 12 000 EUR
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a százalékban meghatározott átalányt nem alkalmazzák, és amelyeket nem a százalékban meghatározott átalánnyal számítanak ki (3. típus)	Nem releváns

Összes elszámolható költség = Közvetlen személyi jellegű költségek + összes egyéb számított költség = 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

A költségvetés-tervezet formája a következő:

Közvetlen személyi jellegű költségek (1. típus): (Általában a ténylegesen felmerült költségeken alapul)	30 000	→	Összes egyéb költség (2. típus) = a közvetlen személyi jellegű költségek 40 %-a (számított)	12 000
Összes elszámolható költség Totale subsidia-bele kosten				42 000

Ellenőrzési nyomvonal:

Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyekre a meghatározott arányt az elszámolható költségek kiszámításához alkalmazni kell	Közvetlen személyi jellegű költségek = <ul style="list-style-type: none">a közvetlen személyi jellegű költségek egyértelmű meghatározása;a bérköltségek igazolása (bérkivonatok, adott esetben jelenléti ívek, adott esetben a természetbeni juttatásokat igazoló kollektív szerződések, a külső szolgáltató részletes számlája)
A százalékban meghatározott átalány	A támogatás feltételeit ismertető dokumentumban hivatkozni kell az ESZA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdésére.
Azon elszámolható költségek kategóriái, amelyek kiszámítása a százalékban meghatározott átalánnyal történik	Nem kell igazolni.

⁽⁴⁶⁾ 40 %-ot meghaladó átalány esetén az átalányt igazolni kell. 40 %-nál magasabb átalány azonban csak az ESZA 14. cikkének (2) bekezdése szerinti eltérő keretben alkalmazható.

2. MELLÉKLET: PÉLDA AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEK ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SZABÁLYOKKAL VALÓ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉRE

Egy vállalat állami támogatási program keretében támogatást kap az alkalmazottainak szóló képzési projekt lebonyolításához. A közpénzekből nyújtott támogatás összege 2 millió EUR. Ez a támogatás megegyezik a 651/2014/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének n) pontjában meghatározott 2 millió EUR küszöbértékkel, ezért az általános csoportmentességi rendeletet kell alkalmazni.

A kedvezményezett és az irányító hatóság megállapodik arról, hogy a tanfolyam résztvevőnkénti költségeinek meghatározásához átalányalapú egységköltséget alkalmaznak.

Az általános csoportmentességről szóló rendelet 31. cikke a következőképpen rendelkezik a képzési támogatásról:

1. A képzési támogatás a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése szerint összeegyeztethető a belső piaccal, és mentesül a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, feltéve, hogy teljesülnek az e cikkben és az I. fejezetben rögzített feltételek.
2. Nem nyújtható támogatás olyan képzéshez, amelyet a vállalkozások azért folytatnak, hogy megfeleljenek a kötelező nemzeti képzési előírásoknak.
3. Az elszámolható költségek a következők:
 - a) az oktatók személyi jellegű ráfordításai azokra az órákra vonatkozóan, amikor az oktatók részt vesznek a képzésen;
 - b) az oktatóknak és a képzés résztvevőinek a közvetlenül a képzési projekthez kapcsolódó működési költségei, például a közvetlenül a projekthez kapcsolódó útiköltség, anyagok és fogyóeszközök, az eszközök és berendezések értékcsökkenése, kizárólag a képzési projekt céljaira való használatuk mértékéig. Nem számolható el szállásköltség, kivéve a képzésben részt vevő megváltozott munkaképességű munkavállalók minimálisan szükséges szállásköltségét;
 - c) a képzési projekthez kapcsolódó tanácsadás költségei;
 - d) a képzés résztvevőinek személyi jellegű ráfordításai és az általános közvetett költségek (adminisztrációs költségek, bérleti díj, rezsiköltségek) azokra az órákra vonatkozóan, amikor a képzés résztvevői részt vesznek a képzésen.
4. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50 %-át. A támogatási intenzitás az elszámolható költségek 70 %-ának megfelelő maximális támogatási intenzitásig növelhető a következők szerint:
 - a) megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalóknak biztosított képzés esetében 10 százalékponttal;
 - b) közép- és kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 10 százalékponttal, kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 20 százalékponttal.
5. A tengeri szállítási ágazatban nyújtott támogatás esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 100 %-áig növelhető, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:
 - a) a képzés résztvevői nem a legénység aktív tagjai, hanem létszám fölötti személyként tartózkodnak a fedélzeten; valamint
 - b) a képzés az uniós lajstromban szereplő hajók fedélzetén folyik.

Az irányító hatóság úgy dönt, hogy a projektek elszámolható kiadásainak kiszámításához átalányalapú egységköltséget határoz meg. Ehhez az adott földrajzi területen nyújtott hasonló típusú képzésre vonatkozó statisztikai adatokat használ fel (a közös rendelkezésekről szóló rendelet 67. cikke (5) bekezdése a) pontjának i. alpontjára szerint).

A statisztikai adatok megfelelő feldolgozását követően a kapott kiadástételenkénti átlagköltségek a hasonló számú résztvevővel zajló ilyen típusú tanfolyamra vonatkozóan a következők:

Közvetlen költségek (millió EUR)	
Oktató — díjazás	1
Oktató — utazási költségek	0,1
Képzésben részt vevők — díjazás	1,4
Képzésben részt vevők — szállás	0,55
Képzésben részt vevők — utazási költségek	0,25
Nem leírható fogyasztási cikkek	0,2
Nyilvánosság	0,2
Szervezési költségek	0,4
Összes közvetlen költség	4,1

Közvetett költségek (millió EUR)	
Adminisztratív költségek	0,175
Bérleti díjak	0,15
Általános költségek	0,125
Összes közvetett költség	0,45

Az adatfeldolgozás során az irányító hatóság minden nem támogatható költséget levon.

Az alábbi költségek a 651/2014/EU rendelet 31. cikke értelmében a képzési támogatáshoz kapcsolódóan nem számolhatók el:

- A képzésben részt vevők szállásköltségei, mivel nem megváltozott munkaképességű munkavállalókról van szó (0,55 millió EUR).

Az átalányalapú egységköltség ezért a képzés résztvevőinek szállásköltségeit nem tartalmazhatja. A számítás módja a következő:

A képzés összes elszámolható költsége (összes költség – nem támogatható költségek)	4,55 millió EUR – (0,55 millió EUR) = 4 millió EUR
A képzést teljesítő résztvevők várható száma	2000
A képzést teljesítő résztvevőnkénti költségek (átalányalapú egységköltség)	4 millió EUR / 2000 résztvevő = 2000 EUR / résztvevő

A képzési projekt ideiglenes finanszírozása a következő:

Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA)	2 millió EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	2 millió EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %

A 651/2014/EU rendelet 31. cikkének (4) bekezdése a támogatási intenzitást a projektekre nyújtott támogatás feltételeit ismerető dokumentumban meghatározott elszámolható költségek 50 %-ára korlátozza. Az ideiglenes költségvetés megfelel ennek a követelménynek.

A projekt végrehajtását követően az elszámolható költségek a képzést teljesítő résztvevők tényleges számán alapulnak majd. Ha végül csak 1500 résztvevő végzi el a képzést, a támogatás a következőképpen alakul:

A Bizottságnak bejelentendő összes elszámolható költség	2000 EUR x 1500 = 3 millió EUR
Közfinanszírozás (nemzeti + ESZA)	1,5 millió EUR
Magánfinanszírozás (önfinanszírozás)	1,5 millió EUR
Az állami támogatás intenzitása	50 %

3. MELLÉKLET: EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGSZÁMOLÁS ÉS EMVA-SPECIFIKUS INTÉZKEDÉSEK

A fenti útmutató alapján az alábbiakban olyan intézkedéseket ismertetünk, amelyek az egyszerűsített költségelszámolás hatálya alá tartozhatnak. A lista nem teljes körű, csupán tájékoztató jelleggel szemlélteti, hogyan célozhatnak megfelelően a vidékfejlesztési programok. A rendeletben foglalt, már jelenleg is általánosan (azaz hektáronkénti vagy állatonkénti) egységköltésen alapuló kifizetési módokat kizártuk.

Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedés	Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
14. cikk Tanácsadói és tájékoztatói tevékenységek	1	Szakképzéshez és a készségek elsajátításához nyújtott támogatás Demonstrációs és tájékoztatói tevékenységekhez nyújtott támogatás	Igen	Nem engedélyezett, ha az intézkedést közbeszerzés útján hajtják végre
15. cikk Tanácsadói szolgáltatások, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások	2	Rövid időtartamra szóló mezőgazdasági üzemvezetési és erdőgazdálkodási csereprogramok, valamint üzem- és erdőlátogatások lebonyolításához nyújtott támogatás Segítségnyújtás tanácsadói szolgáltatások igénybevételéhez	Nem	Belső szolgáltatónak történő megrendelés esetén engedélyezett
16. cikk A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszerei	3	Az üzemvezetési, helyettesítési és gazdálkodási tanácsadói szolgáltatások, valamint erdészeti tanácsadói szolgáltatások létrehozásához nyújtott támogatás A tanácsadók képzéséhez nyújtott támogatás	Nem	
17. cikk Beruházások tárgyi eszközökbe	4	A minőségrendszerekhez való csatlakozáshoz nyújtott támogatás A termelői csoportok által a belső piacon végrehajtott tájékoztatói és promóciós tevékenységekhez nyújtott támogatás A mezőgazdasági üzemekbe történő beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen	
18. cikk A természeti katasztrófák által károsított mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és megfelelő megelőző intézkedések bevezetése	5	Mezőgazdasági termékek feldolgozásába/forgalmasításába és/vagy kifejlesztésébe történő beruházások támogatása A mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez vagy alkalmazkodásához kapcsolódó infrastrukturális beruházásokhoz nyújtott támogatás Az agrár-környezetvédelmi, illetve az éghajlatváltozással kapcsolatos célok teljesítéséhez kapcsolódó nem termelői beruházásokhoz nyújtott támogatás Olyan megelőző intézkedésekre irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek célja a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények várható következményeinek mérséklése Olyan beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati események és katasztrófaesemények által esetlegesen károsított mezőgazdasági földterületek és termelés helyreállítására irányulnak	Igen	

Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedés	Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
19. cikk A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése	6	Vállalkozási tevékenység megkezdéséhez nyújtott támogatás fiatal mezőgazdasági termelők számára Induló vállalkozások által vidéki térségekben folytatott nem mezőgazdasági tevékenységekhez nyújtott támogatás Induló vállalkozások által mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését célzó tevékenységekhez nyújtott támogatás Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás Kifizetések a mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer keretében támogatásra jogosult azon mezőgazdasági termelők részére, akik mezőgazdasági üzemüket véglegesen átruházzák egy másik mezőgazdasági termelőre	Nem Nem Nem Igen Nem	
20. cikk Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben	7	A vidéki térségekben található települések és falvak, valamint az általuk biztosított alapvető szolgáltatások fejlesztésére, valamint a NATURA 2000 területek és egyéb, magas természeti értéket képviselő területek védelmére és kezelésére vonatkozó tervek kidolgozásához és naprakésszé tételéhez nyújtott támogatás A kisméretű infrastruktúra valamennyi típusának létrehozása, fejlesztése vagy bővítése terén – beleértve a megújuló energiával és az energia-megtakarítással kapcsolatos beruházásokat is – végrehajtott beruházásokhoz nyújtott támogatás A széles sávú infrastruktúrához, beleértve annak létrehozását, fejlesztését és kiterjesztését is, és a passzív széles sávú infrastruktúrához nyújtott támogatás, valamint a széles sávú szolgáltatások és nyilvános e-kormányzati megoldások elérésének biztosítása A vidéki népesség számára biztosított helyi alapvető – többek között szabadidős és kulturális tevékenységekkel kapcsolatos – szolgáltatások és a kapcsolódó infrastruktúra létrehozására, fejlesztésére, illetve kiterjesztésére irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás A rekreációs infrastruktúra, a turiszták tájékoztatása és a kisméretű turisztikai infrastruktúrák tekintetében megvalósított közhasznú beruházásokhoz nyújtott támogatás A falvak kulturális és természeti örökségének, a vidéki tájnak és a nagy természeti értékű területeknek a megőrzésével, helyreállításával és korszerűsítésével – beleértve az ezekhez kapcsolódó társadalmi-gazdasági szempontokat, valamint a környezettudatoságot célzó intézkedéseket is – kapcsolatos tanulmányokhoz/beruházásokhoz nyújtott támogatás Olyan beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek tevékenységek áthelyezésére és a vidéki településeken vagy azok közelében található épületek vagy más létesítmények átalakítására irányulnak, tekintettel az életminőség javítására vagy a település környezeti teljesítményének növelésére	Igen Igen Igen Igen Igen Igen Igen Igen Igen Igen Igen	Egyéb

Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedés	Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
21. cikk Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások	8	Erdőtelepítés/ásítás telepítési és fenntartási költségeinek támogatása Agrárerdészeti rendszerek létrehozásához és fenntartásához nyújtott támogatás Az erdőtüzek, a természeti katasztrófák és a katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzéséhez nyújtott támogatás Az erdőtüzek, a természeti katasztrófák és a katasztrófaesemények által okozott erdőkárok helyreállításához nyújtott támogatás Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás Az erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mozgatására és forgalmazására irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás	Igen Igen Igen Igen Igen Igen	A fenntartás kivételével
27. cikk Termelői csoportok és szervezetek létrehozása	9	Termelői csoportok és szervezetek létrehozása a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban	Nem	
28. cikk Agrár-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos műveletek	10	Az agrár-környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségvállalások teljesítéséhez biztosított kifizetések A mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzéséhez, valamint fenntartható használatához és fejlesztéséhez nyújtott támogatások	Nem Igen	
29. cikk Ökológiai gazdálkodás	11	Az ökológiai gazdálkodási gyakorlatokra és módszerekre való áttéréshez biztosított kifizetések Az ökológiai gazdálkodási gyakorlatok és módszerek fenntartásához biztosított kifizetések	Nem Nem	
30. cikk Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések	12	A Natura 2000 mezőgazdasági területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések A Natura 2000 erdőterületek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések A vízgyűjtő-gazdálkodási tervekbe felvett mezőgazdasági területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem Nem Nem	
31. cikk Hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos hátrányokkal rendelkező területek számára teljesített kifizetések	13	Hegyioldali területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések Egyéb, jelentős természeti hátrányokkal küzdő területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések Egyéb, sajátos hátrányokkal rendelkező területek tekintetében biztosított kompenzációs kifizetések	Nem Nem Nem	
33. cikk Állattjólét	14	Az állattjóléttel kapcsolatban biztosított kifizetések	Nem	

Az 1305/2013/EU vagy az 1303/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó intézkedés	Kód	Programozási célú alprogram (ha releváns)	Egyszerűsített költségelszámolás (Igen/Nem)	Megjegyzések
36. cikk Kockázatkezelés	17	Termény-, állat- és növénybiztosítási díjak Kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állat- és növénybetegségek, kártevőfertőzések, valamint környezeti események esetére létrehozott kölcsönös kockázatkezelési alapok Jövedelemstabilizáló eszköz	Nem Nem Nem	Nincs egyszerűsítés (csak a kölcsönös kockázatkezelési alapok létrehozásának adminisztratív költségei esetében)
40. cikk	18	A kiegészítő nemzeti közvetlen kifizetések finanszírozása Horvátország esetében	Nem	
35. cikk A LEADER keretében megvalósuló helyi fejlesztéshez (közösségvezérelt helyi fejlesztés) nyújtott támogatás	19	Előkészítő támogatás A közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégia műveleteinek végrehajtásához nyújtott támogatás A helyi akciócsoport együttműködési tevékenységeinek előkészítése és végrehajtása A működési költségekhez és a szervezéshez nyújtott támogatás	Igen Igen Igen Igen	
51–54. cikk Technikai segítségnyújtás	20	Technikai segítségnyújtási célú támogatás (a nemzeti vidékfejlesztési hálózat kivételével) A nemzeti vidékfejlesztési hálózat létrehozásához és működtetéséhez nyújtott támogatás	Igen Igen Igen	

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány: az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm)
vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

EGESIF_14-0017 – ÚTMUTATÓ AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁSI LEHETŐSÉGEKRŐL – EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI (ESB-)ALAPOK

A 2007–2013 közötti programozási időszak során az átalányalapú finanszírozás, az átalányalapú egységköltség és az egyösszegű átalány alkalmazása, azaz az „egyszerűsített költségelszámolási módszerek” mint az adminisztratív terheknek és hibák valószínűségének a csökkentésére alkalmas módszerek, amelyek egyúttal a kimenetekre és eredményekre összpontosított figyelmet is növelik, kedvező fogadtatásra találtak az ESZA és az ERFA érdekelt felei között.

E dokumentum technikai útmutatóként szolgál az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek valamennyi ESB-alapra alkalmazható három fajtájára vonatkozóan, illetve példákat kínál ezekre a 2014–2020 közötti programozási időszak tekintetében.

Ha többet szeretne megtudni az európai strukturális és beruházási alapokról, látogasson el a következő weboldalra: <http://ec.europa.eu/esif>

Letöltheti kiadványainkat vagy feliratkozhat ingyenesen az alábbi címen:

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Amennyiben szeretne rendszeresen értesülni a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságát érintő legfrissebb hírekről, iratkozzon fel Social Europe című elektronikus hírlevelünkre az alábbi címen: <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

